

perspective
brussels

DE BIJZONDERE BESTEMMINGSPANNEN (BBP'S)

Praktische gids voor de gemeenten en hun studiebureaus

VERSIE 1 – NOVEMBER 2021

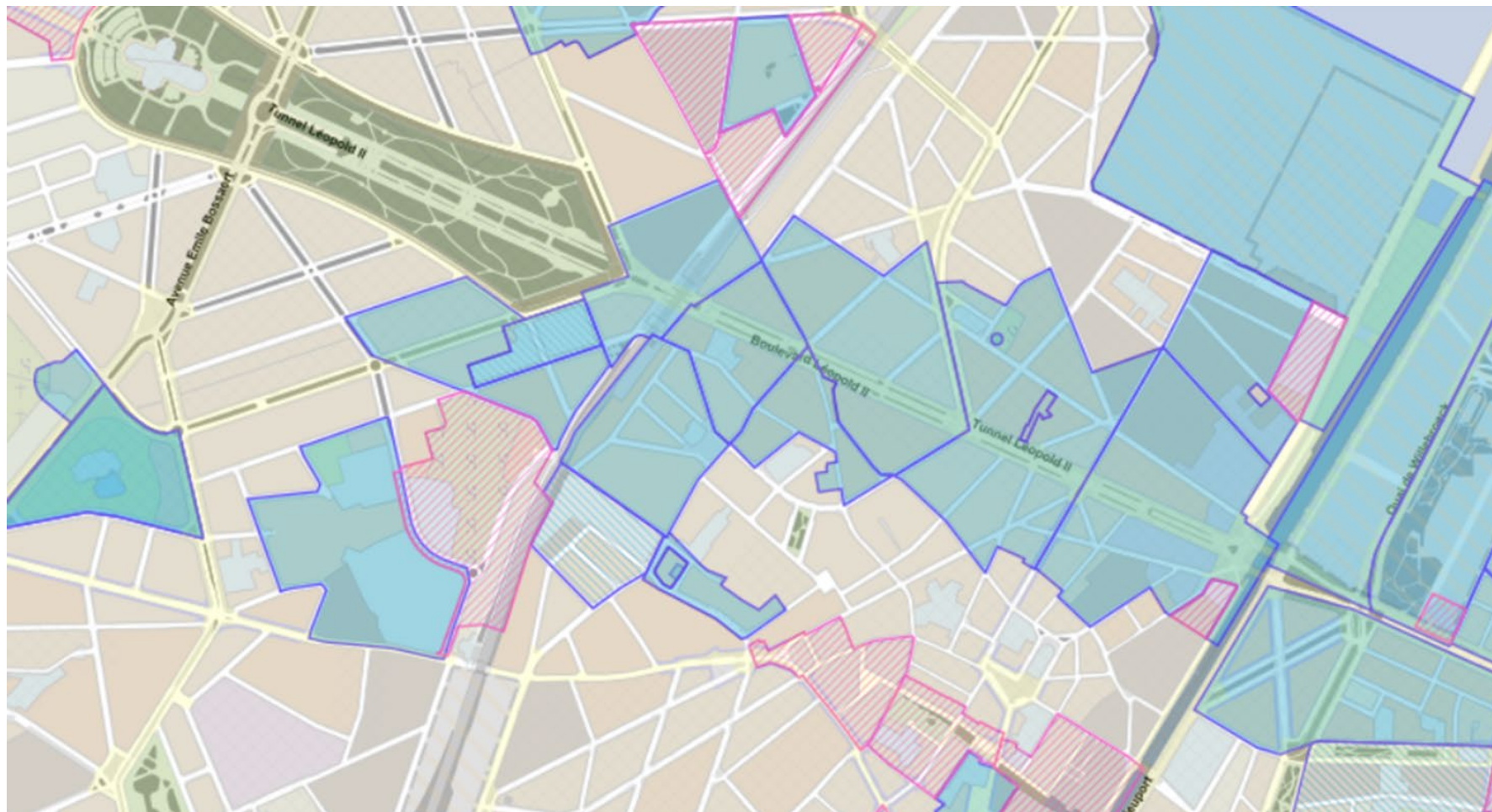
INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	6
1. Inleiding	7
2. Algemene bepalingen:	9
2.1. Hervorming van het BWRO	9
2.2. Artikel 41 van het BWRO: plaats in de hiërarchie van normen en inhoud van het BBP	11
3. Procedures en termijnen	13
3.1. Procedures voor de uitwerking, wijziging en opheffing van de BBP's.....	13
3.1.1. <i>Informeel advies</i>	14
3.1.2. <i>Art. 40. Start van de procedure</i>	14
3.1.3. <i>Art. 44, § 1. Voorafgaande informatie</i>	14
3.1.4. <i>Art. 46-47. Uitwerking van het ontwerp en zijn MER</i>	18
3.1.5. <i>Art. 48, § 2. Openbaar onderzoek</i>	21
3.1.6. <i>Art. 48, § 3. Raadpleging van besturen: advies over het ontwerp en over het MER</i>	22
3.1.7. <i>Art. 48, § 3 en 49. Afwijking (AFW) van het GBP of het RPA</i>	24
3.1.8. <i>Art. 48, § 4. Andere gemeenten/effecten die de gemeentegrens overschrijden</i>	24
3.1.9. <i>Art. 48, § 5. Ander gewest/grensoverschrijdende effecten</i>	25
3.1.10. <i>Art. 49. Overlegcommissie</i>	25
3.1.11. <i>Art. 64. Effect van het BBP op de verkavelingsvergunning (VV)</i>	26
3.1.12. <i>Art. 64/1. Afwijking (AFW) van het GBP of het RPA/Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (GOC)</i>	26

3.1.13.	Art. 50. Beslissing van de instantie-projectontwerper	27
3.1.14.	Art. 50. Goedkeuring van de gemeentelijke instrumenten door de Regering	28
3.1.15.	Art. 50. Slotformaliteiten	29
3.1.16.	Art. 68. Rapport over de follow-up van de plannen	30
3.2.	Schema van procedures en termijnen	31
3.2.1.	Samenvattend schema van de BBP-procedure	31
3.2.2.	Gedetailleerd schema van de BBP-procedure	31
4.	Inhoud van het BBP (besluit van 2 april 2020).....	38
4.1.	Artikel 41 van het BWRO: plaats in de hiërarchie van normen en inhoud van het BBP	38
5.	Actoren van de BBP's	44
6.	Effecten van het BBP	46
7.	Verbanden tussen BBP's en andere plannen en verordeningen.....	47
8.	Praktische tips	48
8.1.	Grafische voorschriften	48
8.2.	Woordelijke voorschriften	59
9.	Subsidies voor de BBP's	60
10.	Platform en communicatie via elektronische weg	65
10.1.	BruGIS/Plaatsbepaling BBP – analyse.....	65
10.2.	NOVA BBP'S	66
10.3.	Communicatie via elektronische weg	66
11.	Documenten en nuttige links.....	67

12.	Woordenlijst	69
13.	Lijst van afkortingen.....	70
14.	contacten	71
15.	annexen	72

Uittreksel kaart BBP's – BruGIS © BruGIS

COLOFON

Auteur

perspective.brussels
Naamsestraat 59 - 1000 Brussel

Voltooiingsdatum

juni 2021

Contacten

Voor alle extra inlichtingen kunt u contact opnemen met: localplans@perspective.brussels

Webpagina gewijd aan de BBP's: <https://perspective.brussels/nl/plannen-reglementen/de-plannen-van-aanleg/het-bijzondere-bestemmingsplan-bbp>

Verantwoordelijke uitgever

Antoine de Borman, algemeen directeur van perspective.brussels

In samenwerking met

WOORD VOORAF

Deze *Praktische gids BBP's* heeft betrekking op de **nieuwe procedures** voor de uitwerking, wijziging of opheffing van BBP's, procedures die van toepassing zijn sinds de inwerkingtreding van de ordonnantie van 30 november 2017 tot hervorming van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO).

Overeenkomstig artikel 344 van deze ordonnantie blijft voor de voornoemde procedures die officieel zijn opgestart voor de inwerkingtreding ervan (**30 april 2018** voor wat de planning betreft, met name de tiende dag na de publicatie van de ordonnantie in het Belgisch Staatsblad, die plaatsvond op 20 april 2018) het oude stelsel van toepassing.

Deze *Praktische gids BBP's* moet worden gelezen als een **hulpmiddel** voor de gemeenten bij de uitwerking, wijziging of opheffing van een BBP. Hij heeft geen juridische waarde.

In geval van tegenstrijdigheid tussen de *Praktische gids BBP's* en de wet- en regelgevende teksten moet men zich baseren op de bepalingen van de ordonnantie en haar uitvoeringsbesluiten.

Deze *Praktische gids BBP's* is niet uitputtend en ontslaat de auteur van het ontwerpplan niet van de verplichting om zich te baseren op de voornoemde teksten.

Staf *Lokale plannen*, Departement Territoriale strategie

1. INLEIDING

Het BBP is een regelgevend planologisch instrument dat voortaan uitsluitend onder het initiatief van de gemeenten valt. Het definieert de regels van de ruimtelijke ordening op de schaal van een wijk (één of meer huizenblokken).

Een BBP verduidelijkt en vervolledigt het Gewestelijk bestemmingsplan (GBP). Het volgt de beleidsoriëntaties van het Gemeentelijk Ontwikkelingsplan (GemOP) en het bepaalt de gedetailleerde bestemmingen van de verschillende gebieden: het regelt het bodemgebruik en bakent onder meer de bebouwbare en de groene gebieden af, en de voorschriften die er gelden.

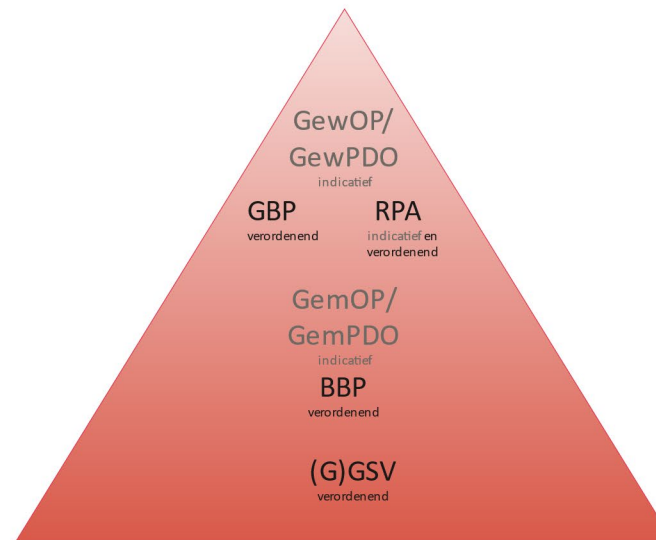
Het kan daarnaast ook andere maatregelen bevatten, bijvoorbeeld:

- > aanwijzingen over de inplanting, de volumes en de esthetische aard van de bouwwerken en hun omgeving;
- > het tracé en de maatregelen van aanleg van de verkeerswegen en de voorschriften die erop van kracht zijn.

Zicht op de slachthuizen van Anderlecht. Copyright: perspective.brussels/Pedro Correa

Het past binnen de hieronder weergegeven hiërarchie van normen, waarbij elk instrument deel uitmaakt van het regelgevingskader en de indicatieve beleidsoriëntaties van het instrument dat hoger geplaatst is:

Perspective werkt onder andere mee aan het proces voor de uitwerking van het BBP en vormt de schakel tussen de gemeente en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (BHR).

Deze *Praktische gids BBP's* is een **evolutief hulpmiddel** voor de gemeenten en hun studiebureaus. Eventuele correcties of suggesties om de gids relevanter te maken, kunnen aan Perspective worden gericht.

2. ALGEMENE BEPALINGEN:

2.1. Hervorming van het BWRO

35084

BELGISCH STAATSBLAD — 20.04.2018 – Ed. 2 — MONITEUR BELGE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST — REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

[C – 2017/31697]

30 NOVEMBER 2017. — Ordonnantie tot hervorming van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening en van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen en tot wijziging van aanverwante wetgevingen (1)

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

[C – 2017/31697]

30 NOVEMBRE 2017. — Ordonnance réformant le Code bruxellois de l'aménagement du territoire et l'ordonnance du 5 juin 1997 relative aux permis d'environnement et modifiant certaines législations connexes (1)

Bij de jongste hervorming van het BWRO is ernaar gestreefd beter rekening te houden met de specifieke kenmerken van het Gewest en de gemeenten. De hervorming heeft geleid tot soepelere procedures en tools (inhoud 'à la carte', met andere woorden volgens de behoeften en specifieke kenmerken van het grondgebied dat onder de BBP's valt, vrijstelling van verkavelingsvergunningen via BBP's, afschaffing van de erkenningen van de projectontwerper voor de gemeentelijke plannen en hun MER enz.).

In dat kader wordt het BBP voortaan **uitsluitend op gemeentelijk niveau geïnitieerd**.

Deze evolutie gaat gepaard met nieuwe stappen in de procedure die Perspective in staat stellen de gemeente te begeleiden en het proces te volgen, toe te zien op de regelmatigheid ervan en op de naleving van de ontwikkelingsdoelstellingen van het Gewest (voorafgaand advies over de opportuniteit van het ontwerp en de noodzaak om een MER uit te voeren, begeleidingscomité van het MER, mogelijkheid voor de BHR om de goedkeuring van het BBP te laten afhangen van bepaalde wijzigingen/aanpassingen ...).

De contouren van de BBP-tool zijn **versoepeld** om:

- ervoor te zorgen dat het BBP kan worden aangepast aan de situaties en de eigen behoeften van elke betrokken perimeter;
- de verplichte inhoud dienovereenkomstig lichter te maken door een belangrijk deel van de inhoud, zoals de definitie van de plaatsing en de omvang van de bouwwerken, facultatief te maken;
- de mogelijkheid te bieden het plan te laten vergezellen door operationele maatregelen betreffende het beheer en de modaliteiten van de uitvoering ervan;
- de procedure voor goedkeuring/wijziging te verlichten;
- de gemeenten ertoe aan te zetten hun oude BBP's te moderniseren en nieuwe BBP's goed te keuren.

De **inhoud** van het BBP is geherdefinieerd: artikel 41 van het BWRO in verband met de inhoud van de bijzondere bestemmingsplannen is immers gewijzigd, waarbij een deel van deze inhoud optioneel is geworden.

De hervorming van het BWRO van 2017 bevestigt ook **twee bijzondere versnelde procedures tot opheffing** van de BBP's (vaststelling van de impliciete opheffingen, opheffingen gepland door een GemOP).

Het BBP kan **gevolgen hebben voor een verkavelingsvergunning** (wijziging, opheffing of vrijstelling van een verkavelingsvergunning).

De **afwijkingmogelijkheid die het BBP heeft**, is ook van toepassing op het GBP en het RPA.

Naast de bijzondere opheffingsprocedures werd **de procedure voor de uitwerking, wijziging en opheffing van een bijzonder bestemmingsplan geharmoniseerd**.

De **opheffingen van een BBP komen nu voor subsidiëring in aanmerking**, op dezelfde manier als de uitwerkingen of de wijzigingen van een BBP, die dat al deden.

2.2. ARTIKEL 41 VAN HET BWRO: PLAATS IN DE HIËRARCHIE VAN NORMEN EN INHOUD VAN HET BBP

In artikel 41 van het BWRO wordt het **algemene kader voor de uitwerking van het ontwerp-BBP** vastgesteld. Overeenkomstig **art. 57/1**. *Onder voorbehoud van de bepalingen van afdeling VI [bijzondere opheffingsprocedures], zijn de bepalingen van de afdelingen III [uitwerking] en IIIbis [burgerinitiatief] inzake de opmaak van het bijzonder bestemmingsplan van toepassing op de wijziging en de opheffing ervan.*

Art. 41, § 1. Het bijzonder bestemmingsplan geeft, door ze aan te vullen, een nadere omschrijving van het gewestelijk bestemmingsplan en van de verordenende bepalingen van het richtplan van aanleg en gaat uit van de richtsnoeren van de indicatieve bepalingen van het gemeentelijk ontwikkelingsplan, en dit voor het deel van het gemeentelijk grondgebied dat het bestrijkt.

De **verplichte inhoud van het BBP is verlicht** en is voortaan beperkt tot enkel de bestaande feitelijke en rechtstoestand, de bestemmingen (grafische en woordelijke voorschriften) en een memorie van toelichting. De hervorming biedt de mogelijkheid te voorzien in **facultatieve aspecten, waaronder operationele aspecten**.

De inhoud kan in voorkomend geval vergezeld gaan van: een milieueffectenrapport (MER), een nota ter toepassing van artikel 64/1 (afwijking van het GBP of van de verordenende bepalingen van een RPA ...), een gecoördineerde versie van de woordelijke en grafische bepalingen in geval van een wijziging of een gedeeltelijke opheffing ...

Art. 41, § 1. (...) Het vermeldt:

1° de bestaande feitelijke en rechtstoestand betreffende de elementen bedoeld in het voorgaande lid en de elementen bedoeld in het volgende lid dat het plan wil reglementeren;

2° de bestemming van de verschillende gebieden en de voorschriften die erop betrekking hebben.

Bovendien kan het voorschriften bevatten betreffende het geheel of een deel van de volgende elementen:

1° het tracé en de maatregelen van aanleg van de verkeerswegen;

2° de plaatsing en de omvang van de bouwwerken;

3° de esthetische aard van de bouwwerken en hun omgeving, met inbegrip van hun landschappelijke en erfgoedkundige kwaliteiten, onverminderd de bepalingen van titel V van onderhavig Wetboek;

4° de regels betreffende de inrichting, bouw en renovatie bedoeld om de milieubalans van de beoogde perimeter te verbeteren;

5° de toegelaten huisvestingscategorieën, overeenkomstig de bepalingen bekrachtigd in de wetgeving en de gewestelijke verordeningen inzake huisvesting.

§ 2. Het plan mag vergezeld zijn van operationele maatregelen betreffende het beheer en de modaliteiten van de uitvoering ervan, zoals bijvoorbeeld:

- 1° een onteigeningsplan;
- 2° een voorcoopperimeter;
- 3° een rooiplan;
- 4° een fasering van de toepasbaarheid van bepaalde voorschriften;
- 5° een mechanisme van stimuli of premies;
- 6° een uitvoeringsplan.

§ 3. Het plan kan de voor zijn realisatie noodzakelijke omstandigheden, de omvang en de bestemming van de stedenbouwkundige lasten bepalen overeenkomstig de artikelen 100 en 112.

§ 4. Bij het plan wordt een memorie van toelichting, zonder verordenende waarde gevoegd, evenals in voorkomend geval:

- het milieueffectenrapport;
- een bijlage die indien nodig de bepalingen vermeldt die krachtens artikel 64/1 afwijken van het gewestelijk bestemmingsplan of van het richtplan van aanleg;
- een bijlage met de gecoördineerde grafische en woordelijke voorschriften van het plan, indien dit wordt gewijzigd of indien de in artikel 62 bedoelde bijzondere opheffingsprocedure wordt uitgevoerd.

§ 5. De Regering kan de uitvoeringsmodaliteiten van dit artikel bepalen.

De BHR heeft met een besluit van 2 april 2020 de inhoud van de BBP's gespecificeerd (zie punt 4 Inhoud van het BBP (besluit van 2 april 2020)).

3. PROCEDURES EN TERMIJNEN

3.1. PROCEDURES VOOR DE UITWERKING, WIJZIGING EN OPHEFFING VAN DE BBP'S

Dezelfde procedures: De procedures voor het wijzigen en opheffen van de BBP's zijn vergelijkbaar met die voor de uitwerking ervan, met enkele specifieke verschillen (zie o.a. punt 3/1.11. Bijzondere opheffingsprocedures).

[Overeenkomstig] **art. 57/1.** Onder voorbehoud van de bepalingen van afdeling VI [bijzondere opheffingsprocedures], zijn de bepalingen van de afdelingen III [uitwerking] en IIIbis [burgerinitiatief] inzake de opmaak van het bijzonder bestemmingsplan van toepassing op de wijziging en de opheffing ervan.

Stappen: In het kader van de procedures voor de uitwerking, de wijziging of de opheffing van de BBP's voorziet het BWRO in verschillende momenten van overdracht van technische en administratieve documenten tussen de gemeente en perspective.brussels.

Perspective heeft zijn rol als schakel tijdens de hele procedure, maar daarnaast wordt er ook formeel een beroep op gedaan op drie sleutelmomenten in het proces:

1. het voorafgaande advies (artikel 44);
2. het bestuurlijk advies tijdens het openbaar onderzoek (artikel 48);
3. de goedkeuring van het BBP (artikel 50).

Aandachtspunt:

De procedure bepaalt dat het ontwerp betreffende de uitwerking, wijziging of opheffing van een BBP verplicht moet worden voorgelegd aan de gemeenteraad, onmiddellijk voorafgaand aan elk van de drie (3) hierboven beschreven verzoeken aan Perspective.

Termijnen: Alle in het BWRO beoogde termijnen worden berekend overeenkomstig artikel 12/1.

Bijzondere opheffingsprocedures:

Artikel 62: De gemeenteraad kan de gevallen vaststellen van impliciete opheffingen van een volledig BBP of van een deel ervan dat niet in overeenstemming zou zijn met het GBP of met de verordenende bepalingen van een RPA. De modaliteiten worden vastgesteld door het BWRO

(goedkeuring door de Regering binnen 60 dagen na de ontvangst van de beslissing van de gemeenteraad, stilzwijgend akkoord, mededeling ...). De methodologie voor het onderzoek van de impliciete opheffingen wordt verderop uitgelegd in de *Praktische gids* (zie punt 7 **Verbanden tussen BBP's en andere plannen en verordeningen**).

Artikel 63: De opheffingen van BBP's die gepland zijn door een GemOP dat er de milieueffecten van heeft beoordeeld en waarvan de gemeenteraad de opheffingsbeslissing binnen zes (6) maanden na de inwerkingtreding van het GemOP goedkeurt, volgen een versnelde en vereenvoudigde procedure, rechtstreeks bij de Regering. De modaliteiten worden vastgesteld door het BWRO (goedkeuring door de Regering binnen 60 dagen na de ontvangst van de beslissing van de gemeenteraad, stilzwijgend akkoord, inwerkingtreding, mededeling ...).

3.1.1. Informele adviezen

Tijdens de hele procedure staat perspective.brussels ter beschikking van de gemeenten om hun alle inlichtingen of adviezen te verstrekken en is het beschikbaar om hen tijdens de procedure te begeleiden als zij dat nuttig achten.

3.1.2. Art. 40. Start van de procedure

Artikel 40 van het [BWRO](#) specificeert de bevoegdheid van de **gemeenteraad** om het initiatief te nemen voor het ontwerp van BBP (er kan wel een aanvraag op initiatief van burgers zijn ingediend bij de gemeenteraad, zie details in punt 5/ Actoren van de BBP's) evenals de noodzaak om **de opening** van de procedure tot uitwerking, wijziging of opheffing van een BBP **formeel** te motiveren.

Art. 40. Elke gemeente van het Gewest neemt, hetzij op initiatief van de gemeenteraad, hetzij binnen de omstandigheden vastgelegd in afdeling IIIbis [burgerinitiatief] of VI [bijzondere opheffingsprocedures], bijzondere bestemmingsplannen aan.

Elke beslissing tot opening van de goedkeuringsprocedure van een bijzonder bestemmingsplan, wordt formeel met redenen omkleed.

3.1.3. Art. 44, § 1. Voorafgaande informatie

De **eerste uitwisseling tussen de gemeente en Perspective vindt plaats bij het verzoek om voorafgaand advies** over de opportuniteit van het initiatief en de noodzaak om een MER uit te voeren. In het BWRO wordt bepaald dat perspective.brussels zich uitspreekt over de opportuniteit om een

ontwerp van BBP goed te keuren, op basis van het door de gemeente doorgegeven dossier. Het voorafgaand advies van perspective.brussels heeft in het algemeen betrekking op de overeenstemming van de bestemmingen met de hogere plannen en het geheel van verordenende en indicatieve bepalingen die op het grondgebied van het BBP van toepassing zijn. Perspective gaat na of het ontwerpplan is afgestemd op de doelstellingen en middelen van de verschillende overheidsniveaus. Ook de afstemming van het gebruikte middel (het ontwerp-BBP) op de doelstellingen die in de documenten van het dossier worden beschreven, wordt onderzocht. Bijgevolg opent het voorafgaand advies de dialoog tussen de gemeente en het Gewest vanaf het begin van de procedure om te voorkomen dat de procedure niet succesvol zou worden afgerond.

In artikel 44 van het [BWRO](#) wordt de procedure voor **advies voorafgaand** aan de uitwerking van een ontwerp-BBP uiteengezet:

1. De gemeente vraagt om het **voorafgaand advies van perspective.brussels over de opportuniteit om een BBP goed te keuren**, op basis van een **dossier dat minstens de motivatie, de richtlijnen van het ontwerp en de elementen van de bestaande toestand die het ontwerp wil wijzigen, bevat**.
 - a. Het advies wordt uitgebracht binnen 30 dagen (indien het advies laattijdig wordt uitgebracht, wordt de procedure voortgezet) en is **niet bindend**.
 - b. Het doel is de gemeenten zo vroeg mogelijk op de hoogte te brengen van het standpunt van het Gewest en eventuele onnodige kosten en werkzaamheden in verband met het ontwerp te vermijden.
2. De gemeente vraagt om de **beslissing van Leefmilieu Brussel (LB) over de noodzaak om al dan niet een MER op te stellen**. Het advies wordt uitgebracht binnen 30 dagen (indien het advies laattijdig of niet wordt uitgebracht, is een MER vereist) en is **bindend**.

"Art. 44. § 1. Vóór de uitwerking van het bijzonder bestemmingsplan, maakt het college van burgemeester en schepenen aan het bestuur belast met territoriale planning en het Brussels Instituut voor Milieubeheer een dossier over dat minstens de in artikel 40, tweede lid bedoelde motivatie bevat, alsook de richtlijnen van het ontwerp en de elementen van de bestaande toestand die het ontwerp wil wijzigen. De Regering kan de inhoud van dit dossier bepalen.

§ 2. Het bestuur belast met territoriale planning brengt zijn advies over de opportuniteit om een bijzonder bestemmingsplan goed te keuren uit binnen dertig dagen na de ontvangst van de aanvraag. Bij ontstentenis wordt de procedure voortgezet, zonder dat enig advies dat na die termijn werd overgemaakt in aanmerking moet worden genomen.

§ 3. Het Brussels Instituut voor Milieubeheer beslist of het ontwerp van bijzonder bestemmingsplan al dan niet moet worden onderworpen aan een milieueffectenrapport binnen dertig dagen na de ontvangst van de aanvraag. Bij ontstentenis moet het ontwerp worden onderworpen aan een milieueffectenrapport.

§ 4. Om te beoordelen of het geplande bijzonder bestemmingsplan al dan niet moet worden onderworpen aan een milieueffectenrapport, baseert het Brussels Instituut voor Milieubeheer zich op de criteria genoemd in bijlage D van onderhavig Wetboek.

Moet steeds onderworpen worden aan een milieueffectenrapport, het ontwerp van bijzonder bestemmingsplan dat rechtstreeks betrekking heeft op een of meer gebieden die:

- aangeduid zijn overeenkomstig de richtlijnen 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand en 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora;
- waarin vestigingen kunnen komen die een belangrijk risico kunnen inhouden voor personen, goederen of het milieu in de zin van de richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren verbonden aan de zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, of in de zin van richtlijn 96/82/EG van de Raad, of die de inschrijving voorzien van gebieden die voor huisvesting bestemd zijn, door het publiek worden bezocht en een bijzonder natuurlijk belang inhouden, of die verbindingswegen omvatten en die in de nabijheid zijn gelegen van dergelijke vestigingen of van gebieden waar ze zijn toegelaten."

Momenteel heeft de Regering de inhoud van het dossier voor het verzoek om voorafgaand advies niet formeel vastgelegd. Om tegemoet te komen aan de **verzoeken van de gemeenten**, worden **hieronder enkele verduidelijkingen gegeven** over onder meer de inhoud van het aanvraagdossier voor voorafgaand advies:

De motivering zoals bedoeld in artikel 40, tweede lid [beslissing van de gemeenteraad], de richtlijnen van het ontwerp:

Bij wijze van voorbeeld, de memorie van toelichting van het ontwerp inzake de opstelling/wijziging/opheffing van het BBP: de uitdagingen, de gedetailleerde motivering van het besluit om de procedure te starten, de redenen waarom het ontwerpplan noodzakelijk is, de problemen die het wil oplossen, de kansen die het wil aangrijpen, de moeilijkheden die moeten worden overwonnen, de specifieke kenmerken van het bestreken grondgebied, de uitleg en de redenen voor de afbakening van de gekozen perimeter, de redenen waarom het BBP-instrument het meest geschikt wordt geacht om de beschreven uitdagingen aan te gaan en, in voorkomend geval, de andere middelen/instrumenten die zijn onderzocht maar niet zijn gekozen, de richtlijnen voor het ontwerp, de elementen die deel uitmaken van de facultatieve inhoud van het ontwerpplan, enz.

In het geval van een opheffing: de rechtvaardiging van de keuze om het BBP op te heffen in plaats van het te wijzigen.

De elementen van de bestaande toestand die het ontwerp beoogt te veranderen:

Analyse van de bestaande rechtstoestand: analyse met betrekking tot het GPDO, eventueel GemOP, GBP, RPA, BBP, GSV, eventuele GemSV, VV, belangrijke SV's, rooilijnen, onteigeningen, erfgoed, groene en blauwe netwerken, enz.

BruGIS (zie punt 10/ Tools) zal u helpen een algemeen beeld te krijgen van de juridische informatie die in de perimeter beschikbaar is.

De volledige lijst van juridische elementen is opgenomen in het besluit van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de BBP's (artikel 41 van het BWRO), hoofdstuk 2, artikel 3, § 2.

In het geval van de wijziging of opheffing van een bestaand BBP dat dateert van vóór het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP), moeten de **eventuele impliciete opheffingen** worden geanalyseerd aan de hand van de omzendbrief 15.

In het geval van de wijziging of opheffing van een BBP, de analyse van het bestaande BBP in kwestie: voorgeschiedenis, doelstellingen, cartografie, vaststelling van de verwezenlijking van de doelstellingen van het BBP enz.

In het geval van een opheffing van een BBP, de analyse en de projectie van het geval: vergelijking met en zonder de 'hindernis' van het BBP, met andere woorden BBP versus GBP + GSV enz.

Analyse van de bestaande feitelijke situatie: evolutie en actuele situatie, plan met de gronden enz.

Op [BruGIS](#) vindt u o.a. de orthofotoplannen.

De volledige lijst van feitelijke elementen is opgenomen in [het besluit van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de BBP's](#) (artikel 41 van het BWRO), hoofdstuk 2, artikel 3, § 3.

De analyse van de bestaande feitelijke toestand omvat ook een analyse van de waarschijnlijke evolutie ervan, met name aan de hand van een beschrijving van de stedenbouwkundige projecten die binnen de perimeter van het ontwerp van BBP reeds bekend zijn of zich in de onderzoeksfase bevinden.

In het geval van een ontwerp voor de uitwerking of wijziging van een BBP, in voorkomend geval, een **raming van de vloeroppervlakten** voor elke geplande bestemming binnen de perimeter van het plan, de berekening van de eruit voortvloeiende verhouding vloer-grondoppervlakte en de grondinname.

Hoewel dit niet verplicht is voor het dossier van voorafgaand advies, kan naast de woordelijke beschrijving een grafisch principeplan van de bestemmingen en eventuele andere bepalingen zorgen voor een goed begrip van het ontwerp.

Hoewel dit niet verplicht is voor het dossier van voorafgaand advies, kan het formulier dat bij [het besluit van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de BBP's](#) gevoegd is en waarvan sommige vakken (III, IV, V) analyses in de vorm van tabellen bevatten, bij de aanvraag worden gevoegd indien dit nuttig kan zijn voor de gemeenten en hun studiebureaus.

Om LB in staat te stellen te beslissen of het al dan niet noodzakelijk is een MER op te stellen, moet desgevallend een **nota aan de hand waarvan de waarschijnlijke omvang van de gevolgen van de uitvoering van het bijzonder bestemmingsplan kan worden bepaald, op basis van de criteria in bijlage D** van het [BWRO](#), worden verstrekt (met dien verstande dat, indien de gemeente een MER wenst op te maken, deze nota niet nodig is).

Het dossier (dat wordt ingediend voor een voorafgaand advies over de opportuniteit van het ontwerp en voor een beslissing over de vraag of een MER al dan niet noodzakelijk is) wordt **gelijktijdig** naar perspective.brussels en LB verzonden.

Het dossier dat aan LB wordt voorgelegd bevat minstens: het besluit van de gemeenteraad, de motivering, het BBP-plan en de nota met de analyse van de waarschijnlijke effecten van het ontwerpplan op basis van de criteria vermeld in bijlage D van het BWRO.

Vanaf het begin van het ontwerp van BBP werkt perspective.brussels samen met Leefmilieu Brussel, urban.brussels en andere actoren, afhankelijk van de behoeften van het ontwerp.

Vanaf het begin van de BBP-procedure moet het dossier in NoVA worden aangemaakt en moeten de adviezen en gebeurtenissen erin worden ingevoerd (zie details in punt 10/ Tools).

3.1.4. Art. 46-47. Uitwerking van het ontwerp en zijn MER

Als het BBP aanzienlijke milieueffecten heeft, wordt er een milieueffectenrapport (MER) over opgesteld.

De instantie werkt het ontwerp-BBP uit en stelt een MER op:

- het college van burgemeester en schepenen is de projectontwerper voor de gemeentelijke tools;
- het kan zich laten bijstaan door **experts/studiebureaus**. In dat geval heeft het de keuze om via een overheidsopdracht hetzij één studiebureau aan te wijzen voor het BBP en het bijbehorende MER, hetzij twee afzonderlijke studiebureaus. Deze laatste oplossing garandeert een grotere objectiviteit van de analyses, gelet op de noodzakelijke onafhankelijkheid van het MER ten opzichte van het BBP.

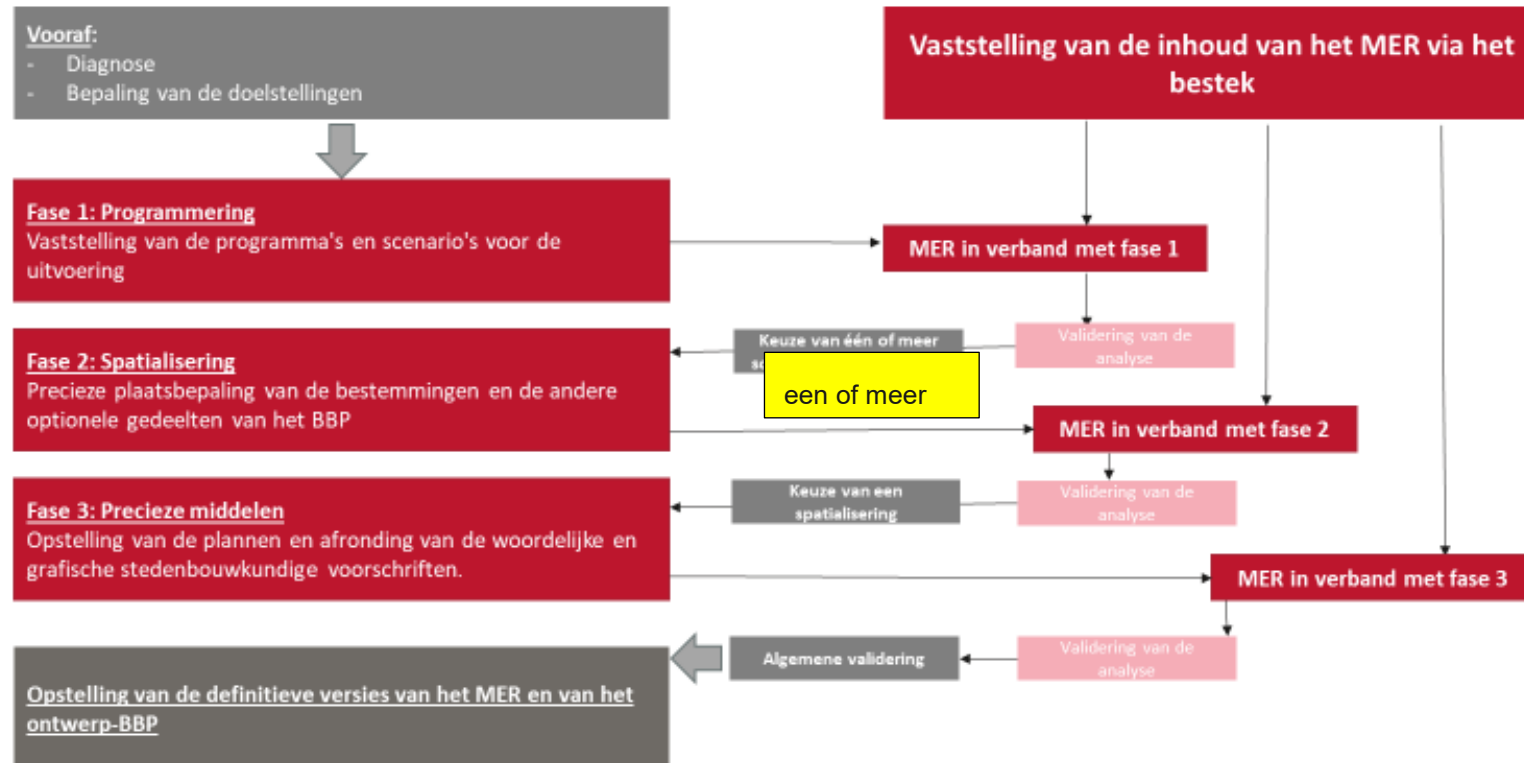
De [structuur van het MER is vastgelegd bij besluit van 29 november 2018](#) (artikel 15/1 van het BWRO).

Dit besluit:

- bepaalt dat de geldende regelgeving onder meer de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's uitvoert;
- **bepaalt dat de MER's van de BBP's worden voorgesteld op basis van de bijgevoegde structuur** ([bijlage 1 bij het besluit van 29 november 2018](#)) en dat **het bestek van het MER ter advies moet worden voorgelegd aan LB**.

De inhoud van het MER is vastgesteld in **bijlage C** van het [BWRO](#).

Het werkproces tussen het BBP en zijn MER moet op een iteratieve manier worden georganiseerd, bijvoorbeeld volgens het onderstaande schema:

Vrijstelling van MER:

De instantie kan van oordeel zijn dat het toekomstige plan (of de wijziging/opheffing ervan) **geen aanzienlijke gevolgen zal hebben voor het milieu**, op basis van de criteria van bijlage D van het BWRO, op voorwaarde van een versterkte motivering en na de beslissing van LB (zie punt 3/1.3. Artikel 44. Voorafgaande informatie).

Verificatie in geval van een wijziging van het ontwerp:

Als het ontwerp-BBP na een raadplegingsfase wordt gewijzigd, moet de instantie opnieuw nagaan of er een aanvulling van het MER nodig is of dat het ontwerp-BBP het voorwerp moet uitmaken van een MER in het geval het ervan vrijgesteld werd.

Uitwisseling van informatie en gebruik van eerdere gegevens:

Het MER **houdt rekening met de resultaten die verkregen zijn bij eerder uitgevoerde relevante milieubeoordelingen** (artikel 15/1 van het BWRO). Hierdoor kunnen elementen van eerdere analyses die nog relevant zijn (bijvoorbeeld van minder dan 5 jaar geleden) of die moeten worden geactualiseerd, worden hergebruikt bij het opstellen van het MER over het ontwerpplan (waardoor tijd en studiemiddelen worden bespaard).

Motivering:

- Indien een MER wordt opgesteld, wordt in de definitieve beslissing een samenvatting gegeven van de milieuomstandigheden.
- In geval van vrijstelling van het MER herneemt de eindbeslissing de gemotiveerde vrijstellingsbeslissing.

Begeleidingscomité (BC):

- Indien een MER vereist is, wordt een BC opgericht om toezicht te houden op de uitwerking van het ontwerp en het MER.
- Dit BC is samengesteld uit minstens één vertegenwoordiger van de gemeente, één vertegenwoordiger van LB en één vertegenwoordiger van perspective.brussels. Het voorzitterschap en het secretariaat worden aan de gemeente toevertrouwd.
- [In het besluit van 4 juli 2019 worden de samenstelling en de werking van het BC van het MER vastgesteld](#) (artikel 46 van het BWRO): de gemeente wordt vertegenwoordigd door maximaal twee leden, het BC kan zich laten bijstaan door experts of vertegenwoordigers van andere gemeenten, die deelnemen aan de beraadslagingen, maar niet aan de stemmingen. Het kan ook andere personen of verenigingen uitnodigen. Die nemen wel niet deel aan de beraadslagingen, noch aan de stemmingen. Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (BBHR) regelt verschillende andere details.

Informatie:

Het college van burgemeester en schepenen (CBS), de projectontwerper, houdt het BC regelmatig op de hoogte van de evolutie van het ontwerpplan en het bijhorende MER, beantwoordt vragen en opmerkingen van het BC en bezorgt het volledige dossier aan het BC zodra het ervan uitgaat dat deze documenten volledig zijn.

Effectenbeoordeling:

Binnen 30 dagen na de ontvangst van het ontwerp en zijn MER **sluit het BC het MER af** of maakt het de aan te brengen aanvullingen/wijzigingen bekend als het van mening is dat het MER onvolledig is. Het bepaalt ook of andere gemeenten/gewesten gevolgen ondervinden van het ontwerp: in dat geval wordt een openbaar onderzoek gehouden op het grondgebied van de betrokken gemeente(n)/gewest(en) en wordt aan het eind van het onderzoek een uitgebreide overlegcommissie gehouden. Het BC geeft zijn beslissing door aan het CBS.

In geval van een tekortkoming van het BC:

Indien het BC niet binnen de gestelde termijn handelt of indien het MER onvolledig wordt verklaard, kan het CBS de zaak voorleggen aan de BHR, die dan in de plaats treedt van het BC en binnen 30 dagen na de aanhangigmaking een beslissing neemt. Indien de BHR geen beslissing neemt binnen die termijn, is het de gemeenteraad die zich in de plaats van het BC kan stellen.

Naast de hierboven beschreven procedures kunnen de gemeenten ook informatie of advies inwinnen bij LB, dat echter niet in de plaats treedt van een studiebureau.

3.1.5. Art. 48, § 2. Openbaar onderzoek

De gemeente legt het ontwerp-BBP voor aan een **openbaar onderzoek**, samen met het MER en de documenten, de adviezen en de beslissing zoals bedoeld in artikel 44 (voorafgaande informatie). De gemeenteraad draagt het CBS op om het ontwerpplan voor te leggen aan een openbaar onderzoek.

De documenten kunnen worden geraadpleegd op het gemeentehuis en op het internet.

Het [BBHR van 25 april 2019 betreffende de openbare onderzoeken](#) (artikelen 6 en 48, § 2 van het BWRO) specificeert bepaalde modaliteiten van het onderzoek, o.a. een **aanvullende aanplakking** voor de BBP's.

De opmerkingen en bezwaren worden naar het CBS gestuurd binnen de onderzoekstermijn en worden bij het door het CBS opgestelde pv van afronding van het onderzoek gevoegd binnen 15 dagen na de afsluiting. Bezwaren kunnen ook via **e-mail** worden verstuurd.

Enkele praktische adviezen:

- Publicatie in twee (2) kranten in elke taal is voldoende.
- De publicatie kan gemeenschappelijk zijn voor verschillende ontwerpen van BBP.
- Zorg ervoor dat het volledige administratieve dossier wordt voorgelegd aan het openbaar onderzoek, naast de hierboven vermelde documenten. De lijst van documenten die samen het administratieve dossier vormen, vindt u in het formulier ([bijlage 1 van het besluit van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de BBP's](#)).
- Het aan het openbaar onderzoek onderworpen dossier moet in overeenstemming zijn met het [besluit omtrent de inhoud van de BBP's](#).
- De gemeenten zullen erop toezien dat de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken van 18 juli 1966 (o.a. de artikelen 18 en 35) worden nageleefd; zo moet het volledige dossier dat aan het onderzoek wordt voorgelegd, in beide talen bestaan, met inbegrip van het MER en de niet-technische samenvatting daarvan.
- **Zorg ervoor dat het advies van de besturen gelijktijdig met het openbaar onderzoek wordt ingewonnen (zie punt 3/1.6).**

3.1.6. Art. 48, § 3. Raadpleging van besturen: advies over het ontwerp en over het MER

Het **tweede moment** van overdracht van technische en administratieve documenten tussen de gemeente, perspective.brussels en LB is het uitbrengen van **adviezen tijdens het openbaar onderzoek**.

Artikel 48, § 3. Het college van burgemeester en schepenen legt, gelijktijdig met het onderzoek, de documenten bedoeld in § 2, eerste lid [het ontwerp van BBP en zijn MER] voor aan het bestuur belast met territoriale planning [perspective.brussels], aan het Brussels Instituut voor Milieubeheer [LB] en aan de besturen en de instanties waarvan de Regering de lijst opmaakt [zie het [BBHR van 4 juli 2019 tot aanstelling van de besturen die o.a. advies uitbrengen in de BBP-procedures](#) (artikel 48, § 3)] ...

Naast **perspective.brussels** en **LB** moeten de volgende besturen worden geraadpleegd: **de directie Stedenbouw/DS, de directie Cultureel Erfgoed/DCE (voor de DS en de DCE zal urban.brussels worden geraadpleegd) en Brussel Mobiliteit (BM).**

De adviezen worden binnen 30 dagen na de ontvangst van de vraag van het CBS uitgebracht (bij een laattijdig advies wordt de procedure voortgezet).

Aandachtspunten:

- **Het advies van de besturen moet gelijktijdig met het openbaar onderzoek worden ingewonnen.**
- Bij de verzending moet het voorgelegde dossier in overeenstemming zijn met het [besluit omtrent de inhoud van de BBP's](#).
- Bij de verzending wordt de volledigheid van het administratieve dossier gecontroleerd door de gemeente, o.a. op basis van de lijst van documenten die in het formulier is gespecificeerd ([bijlage 1 van het besluit van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de BBP's](#)).
- Het ingevulde formulier (bijlage 1) wordt bijgevoegd behalve wanneer de gemeente ervan vrijgesteld is (*once only*): het formulier, bijlage 1, is ontworpen als een hulpmiddel voor de gemeentelijke ambtenaren die belast zijn met het BBP, in die zin dat wanneer de in een van de kaders gevraagde gegevens worden ingevoerd in een van de documenten van het BBP, de gemeente dit vermeldt in een opmerking en wordt vrijgesteld van de verplichting om ze te reproduceren in bijlage 1.
- Het voorbladkader ([bijlage 2 van het besluit van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de BBP's](#)) wordt in de verslagen, plannen en voorschriften opgenomen.
- Deze bijlagen zijn beschikbaar in Wordversie op de [internetpagina van perspective.brussels over de BBP's](#) en in punt 15 van de *Praktische gids*.
- In alle fasen van de procedure voor de uitwerking, wijziging of opheffing van een BBP moet het dossier dat u hebt aangemaakt in NoVA verder worden ingevoerd (adviezen en gebeurtenissen, zie details in punt 10/ Tools).

3.1.7. Art. 48, § 3 en 49. Afwijking (AFW) van het GBP of het RPA

Wanneer het **ontwerp-BBP afwijkt van het GBP**, wordt het **advies** ingewonnen van de volgende **vijf (5) adviesorganen**:

1. **Economische en Sociale Raad** voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ESRBHG),
2. **Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen** (KCML),
3. Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (RLBHG),
4. **Gewestelijke Mobiliteitscommissie** (GMC),
5. en de **Adviesraad voor huisvesting** (ARH)

op dezelfde wijze als voor de bovenbedoelde adviezen van de besturen.

Wanneer het **ontwerp-BBP afwijkt van het GBP of van de verordenende bepalingen van een RPA**, worden het volledige dossier en het advies van de overlegcommissie aan de **Gewestelijke Ontwikkelingscommissie** (GOC) overgemaakt. In artikel 49 van het BWRO worden de procedures en termijnen voor dit advies gespecificeerd. Meer informatie over deze procedure vindt u verder in de *Praktische gids* (zie punt 3/1.12. Artikel 64/1 van het BWRO).

Merk op dat de toepassing van bepaalde bijzondere voorschriften van het GBP, die voorzien in de mogelijkheid om via BBP's bijzondere voorschriften toe te passen die van toepassing zijn op andere gebieden (bv.: 8.4 van het GBP), geen afwijkingen vormen, maar de tenuitvoerlegging van een bijzonder voorschrift van het GBP.

3.1.8. Art. 48, § 4. Andere gemeenten/effecten die de gemeentegrens overschrijden

Wanneer het BC of de BHR **andere gemeenten** heeft geïdentificeerd **die door de gevolgen van het ontwerp-BBP worden getroffen**, leggen ze de documenten voor aan een openbaar onderzoek van 30 dagen. De BHR moet de uiterste datum van afsluiting van alle openbare onderzoeken bepalen.

3.1.9. Art. 48, § 5. Ander gewest/grensoverschrijdende effecten

Wanneer het **ontwerp-BBP aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu van een ander gewest of een andere staat**, worden de documenten verzonden naar de bevoegde instanties van dat gewest of die staat, overeenkomstig de procedures die zijn vastgelegd in het [BBHR van 16 december 2010 betreffende de toepassing van o.a. artikel 48, § 5, van het BWRO](#) (artikel 48, § 5).

3.1.10. Art. 49. Overlegcommissie

De aan het openbaar onderzoek voorgelegde documenten worden samen met de adviezen, bezwaren, opmerkingen en pv's van afsluiting van het openbaar onderzoek binnen vijftien (15) dagen na het onderzoek voorgelegd aan de **overlegcommissie**.

Wanneer andere gemeenten de gevolgen van het ontwerp-BBP ondervinden, nemen ze deel aan de overlegcommissie.

Het [besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 29 juni 1992, o.a. gewijzigd door het BBHR van 25 april 2019 betreffende de overlegcommissies](#) (artikel 9) bepaalt de wijze van samenstelling en werking van de overlegcommissie.

Voor de ontwerpen van BBP (uitwerking, wijziging, opheffing) zijn de leden van de overlegcommissie: de gemeente, de DS, de DCE, LB, BM en perspective.brussels.

De natuurlijke of rechtspersonen die daarom vragen tijdens het openbaar onderzoek worden uitgenodigd en gehoord door de overlegcommissie. Een register met de notulen van de vergaderingen en met de door de commissies uitgebrachte adviezen wordt ter beschikking gesteld aan de bevolking.

Aandachtspunt:

De gemeente moet zich onthouden van de stemming in de overlegcommissie, in overeenstemming met artikel 9, § 2, 2° van het BWRO.

De overlegcommissie maakt haar advies bekend binnen 60 dagen na de afronding van het openbaar onderzoek. Het advies wordt op het internet gepubliceerd.

3.1.11. Art. 64. Effect van het BBP op de verkavelingsvergunning (VV)

Art. 64. Alle bepalingen van het bijzonder bestemmingsplan hebben bindende kracht en verordenende waarde.

Het kan:

- een verkavelingsvergunning wijzigen of opheffen;
- de verdelingen van een goed die overeenstemmen met het gedetailleerde perceelplan waarin het voorziet, vrijstellen van een verkavelingsvergunning.

Artikel 64 van het BWRO, dat toestaat dat een BBP gevolgen heeft voor een bestaande verkavelingsvergunning, zou bijvoorbeeld op de volgende manier kunnen worden toegepast, aan te passen naargelang van de specifieke kenmerken van het ontwerp:

- door de analyse van de milieueffecten van de wijziging of opheffing van de VV door het BBP (MER of documenten indien vrijgesteld);
- door een expliciete beschrijving van de gewijzigde woordelijke en grafische voorschriften van de VV in het BBP;
- door naast de documenten van het BBP ook de voornoemde analyses en beschrijvingen voor te leggen aan het openbaar onderzoek.

Op straffe van het aansprakelijk stellen van de instantie wordt ten stelligste aangeraden de eigenaars van de percelen van de verkavelingsvergunning op de hoogte te brengen (analoge toepassing met artikel 119 van het BWRO).

3.1.12. Art. 64/1. Afwijking (AFW) van het GBP of het RPA/Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (GOC)

Het ontwerp-BBP mag afwijken van het GBP of van de verordenende bepalingen van een RPA, op voorwaarde dat dit naar behoren wordt gemotiveerd en dat aan drie (3) cumulatieve voorwaarden is voldaan.

Art. 64/1. Het bijzonder bestemmingsplan mag afwijken van het vigerende gewestelijk bestemmingsplan en van de verordenende bepalingen van het vigerende richtplan van aanleg, mits behoorlijk met redenen omkleed en onder de volgende voorwaarden:

1° er mag geen afbreuk worden gedaan aan de wezenlijke elementen van het gewestelijk bestemmingsplan of richtplan van aanleg, noch aan de bepalingen van deze plannen die de aan de bijzondere bestemmingsplannen aan te brengen wijzigingen aanduiden;

2° de afwijking moet gegrond zijn op economische, sociale, culturele of milieubehoeften die niet bestonden op het ogenblik dat het gewestelijk bestemmingsplan of het richtplan van aanleg werd goedgekeurd;

3° er moet worden aangetoond dat de nieuwe bestemming beantwoordt aan de bestaande feitelijke mogelijkheden van aanleg.

In een dergelijk geval houden de bepalingen van het gewestelijk bestemmingsplan of van het richtplan van aanleg waarvan wordt afgeweken, op te gelden.

Na raadpleging van de besturen, de instanties en het publiek, geeft de gemeente het volledige dossier en het advies van de overlegcommissie door aan de **Gewestelijke Ontwikkelingscommissie** (GOC) die dus een advies uitbrengt op basis van het ontwerp, het MER (of documenten in geval van een vrijstelling) en de adviezen en bezwaren. In artikel 49 van het BWRO worden de procedures en termijnen voor dit advies gespecificeerd.

3.1.13. Art. 50. Beslissing van de instantie-projectontwerper

Wanneer: binnen **60 dagen** na het advies van de overlegcommissie, of de GOC voor de afwijkende BBP's.

Soort beslissing:

De instantie (gemeenteraad) **keurt** het plan definitief **goed** of beslist het te **wijzigen** naar aanleiding van de adviezen/bezwaren. In dit laatste geval:

- bij wijzigingen van ondergeschikt belang en zonder weerslag op het milieu: de instantie wijzigt rechtstreeks en doet een uitspraak,
- bij aanzienlijke wijzigingen: nieuwe onderzoekshandelingen, met, in voorkomend geval, een MER of aanvulling op het MER.

Motivering:

De definitieve eindbeslissing van de gemeenteraad:

- bevat een motivering als ze afwijkt van de bezwaren/adviezen,
- geeft een samenvatting van de wijze waarop de milieuoverwegingen in het plan zijn geïntegreerd en van de redenen waarom is gekozen voor het plan zoals het is goedgekeurd, in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn onderzocht, en bevat, indien er sprake is van een vrijstelling van MER, de met redenen omklede vrijstellingsbeslissing van LB (> richtlijn en BWRO).

3.1.14. Art. 50. Goedkeuring van de gemeentelijke instrumenten door de Regering

De derde uitwisseling tussen de gemeente en perspective.brussels (rol van interface) is de mededeling van het einddossier **met het oog op de goedkeuring door de Regering**. In het kader van deze overdracht van technische en administratieve documenten is perspective.brussels verantwoordelijk voor de controle van de volledigheid van het dossier en de conformiteit van het proces met de BBP-procedure zoals beschreven in het BWRO en zijn uitvoeringsbesluiten, alsook voor het opstellen van het dossier voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. De analyse heeft betrekking op zowel de vorm als de inhoud van de aanvraag tot uitwerking/wijziging/opheffing van een BBP.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering (BHR) verleent haar goedkeuring, legt wijzigingen op of weigert de beslissing van de gemeenteraad goed te keuren:

- ze moet een ontwerp van BBP weigeren dat niet in overeenstemming is met een ontwerp van GBP of met de verordenende bepalingen van een ontwerp van RPA (afgezien van het geval in art. 64/1 van het BWRO);
- ze kan haar goedkeuring afhankelijk maken van de goedkeuring van een onteigeningsplan of van een voorkoopperimeter;
- ze **kan wijzigingen aan het BBP opleggen**, met nieuwe onderzoekshandelingen en een MER in het geval van wezenlijke wijzigingen (= niet-naleving van de 3 voorwaarden van art. 50, § 2/1, tweede lid: wijzigingen die het voorwerp van het ontwerp niet aantasten, van ondergeschikt belang zijn en bedoeld zijn om tegemoet te komen aan de bezwaren die tegen het ontwerp worden ingebracht).

Termijnen: binnen **60 dagen** na de ontvangst van het volledige dossier + eventueel 60 extra dagen + bij herinnering door het CBS: 2 extra maanden. Zo niet, dan wordt de beslissing tot uitwerking, wijziging of opheffing van het BBP geacht geweigerd te zijn.

Aandachtspunten:

- Het voorgelegde dossier moet in overeenstemming zijn met het [besluit omtrent de inhoud van de BBP's](#).
- Bij de verzending verifieert de gemeente de volledigheid van het administratieve dossier, o.a. op basis van de lijst van documenten die in het formulier is gespecificeerd ([bijlage 1 van het besluit van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de BBP's](#)).
- Ze voegt het ingevulde formulier (bijlage 1) bij behalve wanneer ze ervan is vrijgesteld (*once only*): het formulier, bijlage 1, is ontworpen als een hulpmiddel voor de gemeentelijke ambtenaren die belast zijn met het BBP, in die zin dat wanneer de in een van de kaders gevraagde gegevens worden ingevoerd in een van de documenten van het BBP, de gemeente dit vermeldt in een opmerking en wordt vrijgesteld van de verplichting om ze te reproduceren in de bijlage 1.
- Opgelet: in vak IV van de bijlage wordt o.a. de inhoud van het toe te voegen dossier in geval van een onteigening of een voorkoop gespecificeerd.
- Het voorbladkader ([bijlage 2 van het besluit van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de BBP's](#)), dat de gemeentelijke en gewestelijke instanties de mogelijkheid biedt hun handtekeningen te plaatsen, wordt in de verslagen, plannen en voorschriften opgenomen.
- Deze bijlagen zijn beschikbaar in Wordversie op de [internetpagina van perspective.brussels over de BBP's](#) en in punt 15 van de *Praktische gids*.
- Om een kwaliteitsvolle archivering op lange termijn te waarborgen, moeten de instanties die aan de BBP-dossiers bijdragen, voldoen aan de technische vereisten (bestandsformaat, resolutie, leesbaarheid, metadata, naamgevingsconventie) die zijn opgenomen in het Referentiesysteem voor het beheer en de bewaring van BBP's dat op de website van perspective.brussels en in punt 15 van de *Praktische gids* is gepubliceerd.
- Om er onder meer voor te zorgen dat haar BBP online wordt geplaatst op de BruGIS-website, vervolledigt de gemeente de invoer van het dossier dat ze heeft aangemaakt in NoVA (adviezen en gebeurtenissen, zie details in punt 10/ Tools).

3.1.15. Art. 50. Slotformaliteiten

Belgisch Staatsblad (BS): publicatie bij uittreksel.

Inwerkingtreding: vijftien (15) dagen na de publicatie in het BS.

Bekendmaking van het BBP met zijn MER:

- publicatie op het internet;

- terbeschikkingstelling van het publiek in de betrokken gemeentehuizen (binnen 3 dagen na de publicatie);
- verzending naar de instanties die tijdens de procedure zijn geraadpleegd.

3.1.16. Art. 68. Rapport over de follow-up van de plannen

Art. 68. Het college van burgemeester en schepenen legt een rapport over de follow-up van de belangrijke effecten van de inwerkingtreding van de bijzondere bestemmingsplannen op het milieu en over de eventueel aan te brengen correcturen voor aan de gemeenteraad binnen de termijn die bepaald is bij artikel 39 of, bij ontstentenis van een goedgekeurd gemeentelijk ontwikkelingsplan, om de vijf jaar vanaf 1 januari 2018.

Het publiek wordt op de hoogte gebracht volgens de modaliteiten voorzien in artikel 112 van de nieuwe gemeentewet.

3.2. SCHEMA VAN PROCEDURES EN TERMIJNEN

3.2.1. Samenvattend schema van de BBP-procedure

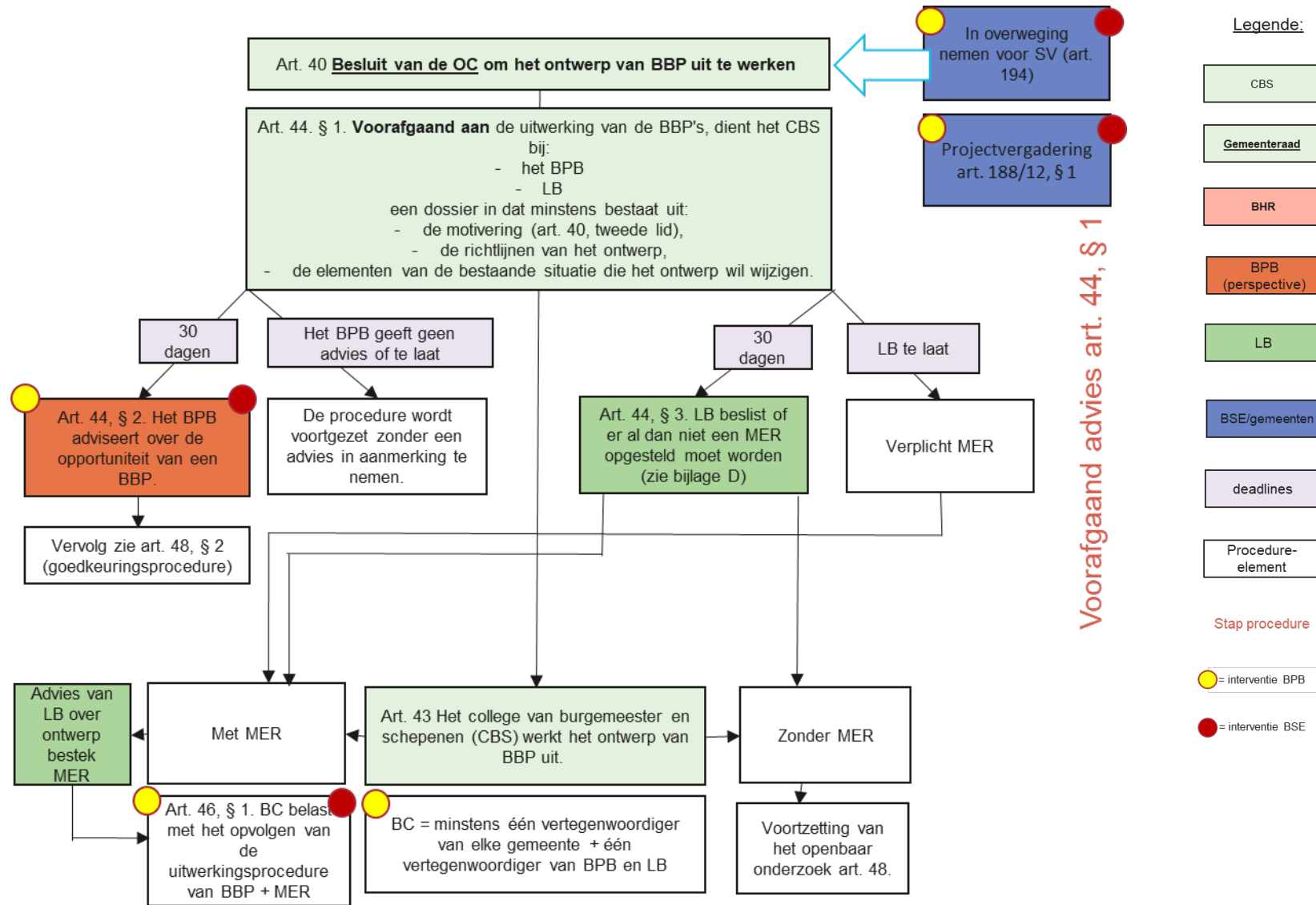
3.2.2. Gedetailleerd schema van de BBP-procedure

Verbanden tussen de ontwerpen van BBP en de stedenbouwkundige vergunningen/attesten:

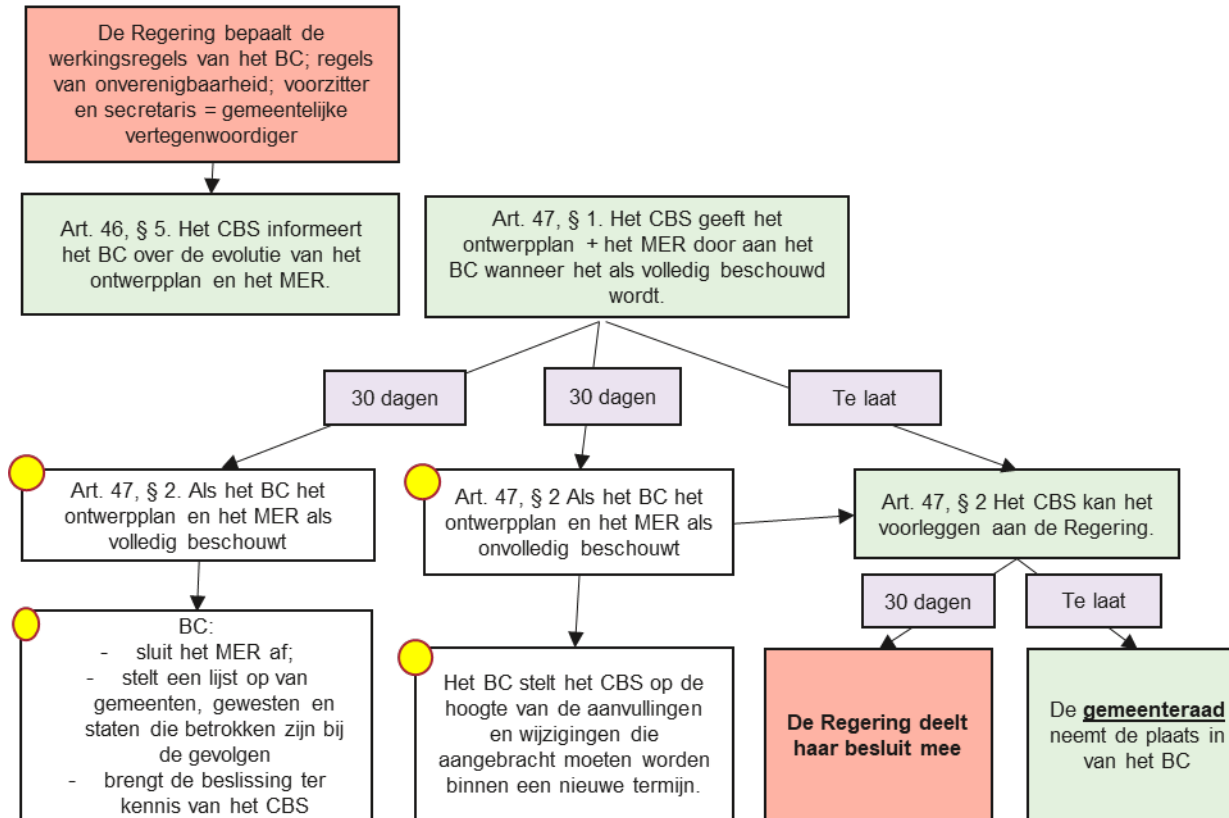
- In artikel 194, § 1, tweede lid, 2° van het BWRO wordt uitgelegd in welke heel specifieke gevallen de vergunning kan worden geweigerd wanneer de gemeenteraad beslist heeft een BBP op te maken of te wijzigen met als gevolg dat een verkavelingsvergunning wordt gewijzigd of vernietigd;
- projectvergadering: wanneer de uitwerking, wijziging of opheffing van een bijzonder bestemmingsplan wordt beoogd en/of noodzakelijk is voor de verwezenlijking van een stedenbouwkundig project, neemt Perspective deel aan de projectvergadering;
- perspective.brussels en urban.brussels werken samen en houden elkaar op de hoogte van hun lopende projecten;
- perspective.brussels stelt de gemeente voor om Urban te betrekken bij het BC van het MER wanneer het BBP in de fase komt van het uitwerken van de precieze middelen (plannen en voorschriften) om de relevantie ervan te testen (toepassing op vergunningen en attesten ...).

Kader hieronder: OC? In het FR: CC = conseil communal (Gemeenteraad – GR) of Commission de Concertation (overlegcommissie – OC)?

In het geval van een MER zoals bedoeld in artikel 46-47

Legende:

CBS

Gemeenteraad

BHR

BPB (perspective)

LB

BSE/gemeenten

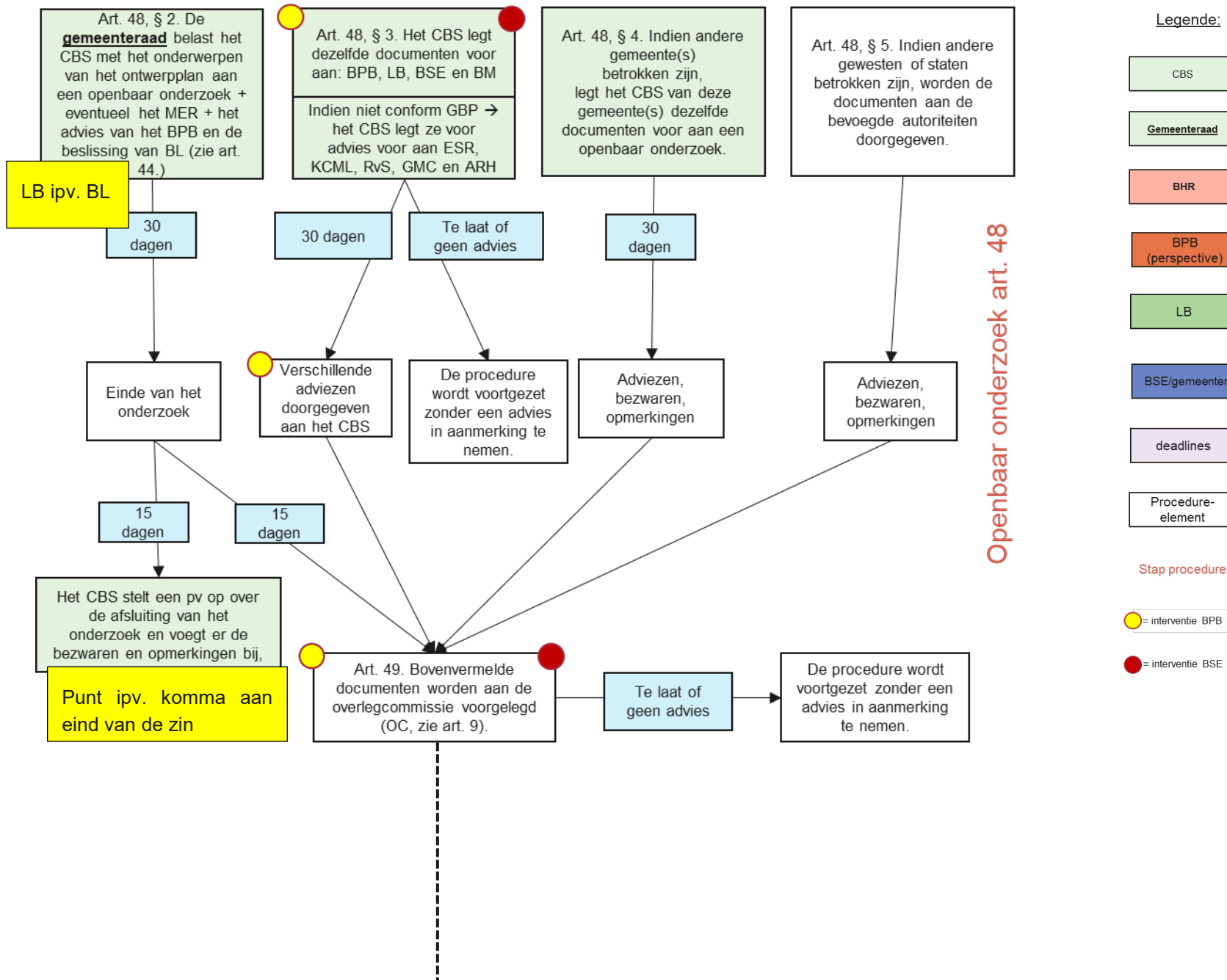
deadlines

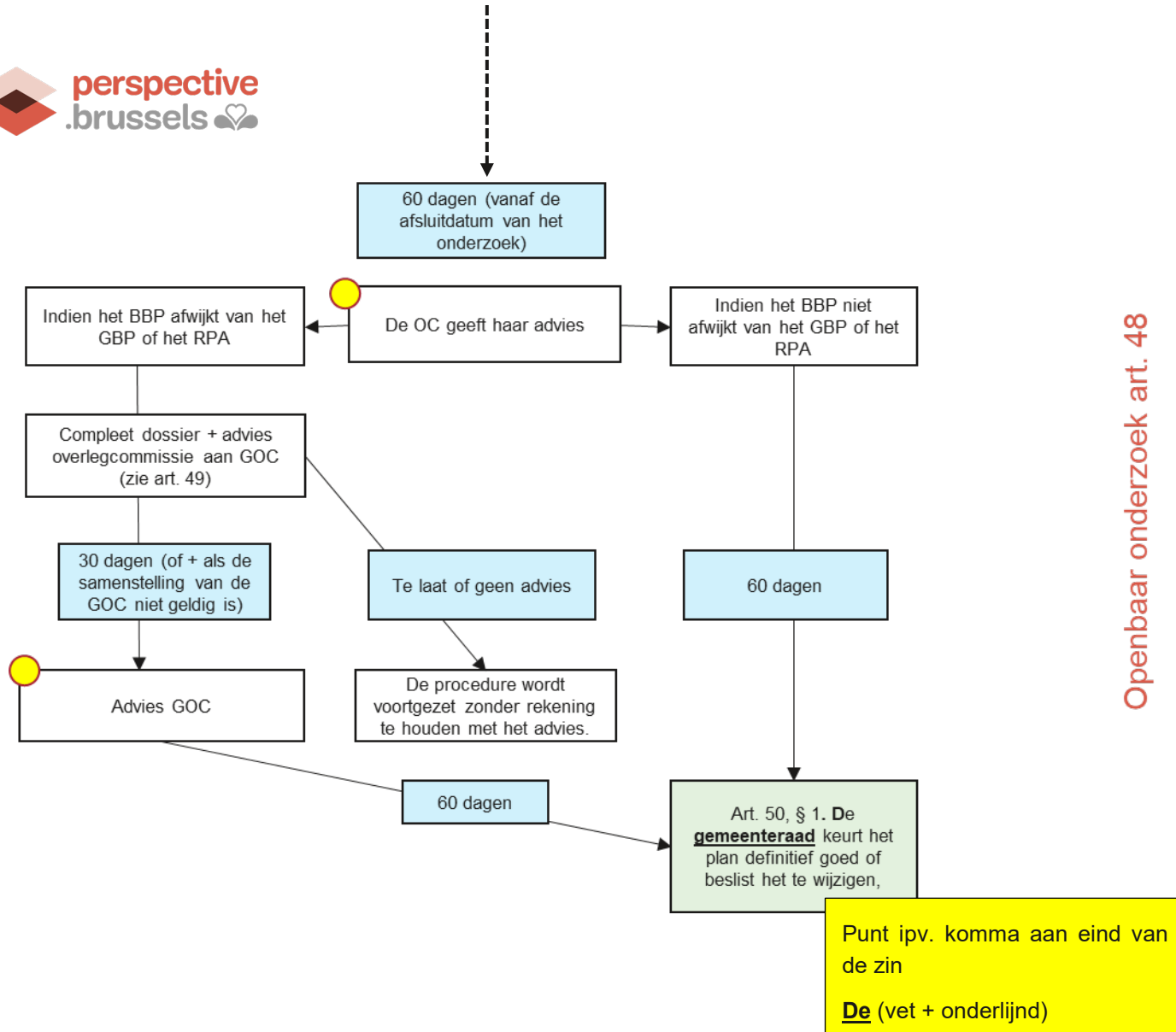
Procedure-element

Stap procedure

● = interventie BPB

● = interventie BSE

Openbaar onderzoek art. 48

Legende:

- CBS
- Gemeenteraad
- BHR
- BPB (perspective)
- LB
- BSE/gemeenten
- deadlines
- Procedure-element
- Stap procedure
- = interventie BPB
- = interventie BSE

<u>Ofwel!</u>	Geen komma aan eind van de zin	
Art. 50, § 1. Tweede geval: De gemeenteraad beslist het plan te wijzigen,	Zonder milieueffecten	Mogelijke milieueffecten
Belangrijke wijzigingen		Hervatting van de onderzoekshandelingen artikel 48 (+ analyse van het effect van de wijzigingen)
Geringe wijzigingen	Goedkeuring art. 50 ! Motivering !	
Plan in eerste instantie vrijgesteld van MER cf. art. 44	Goedkeuring art. 50 ! Motivering !	MER Art. 46-47

Goedkeuring BHR art. 50

Legende:

CBS

Gemeenteraad

BHR

BPB
(perspective)

LB

BSE/gemeenten

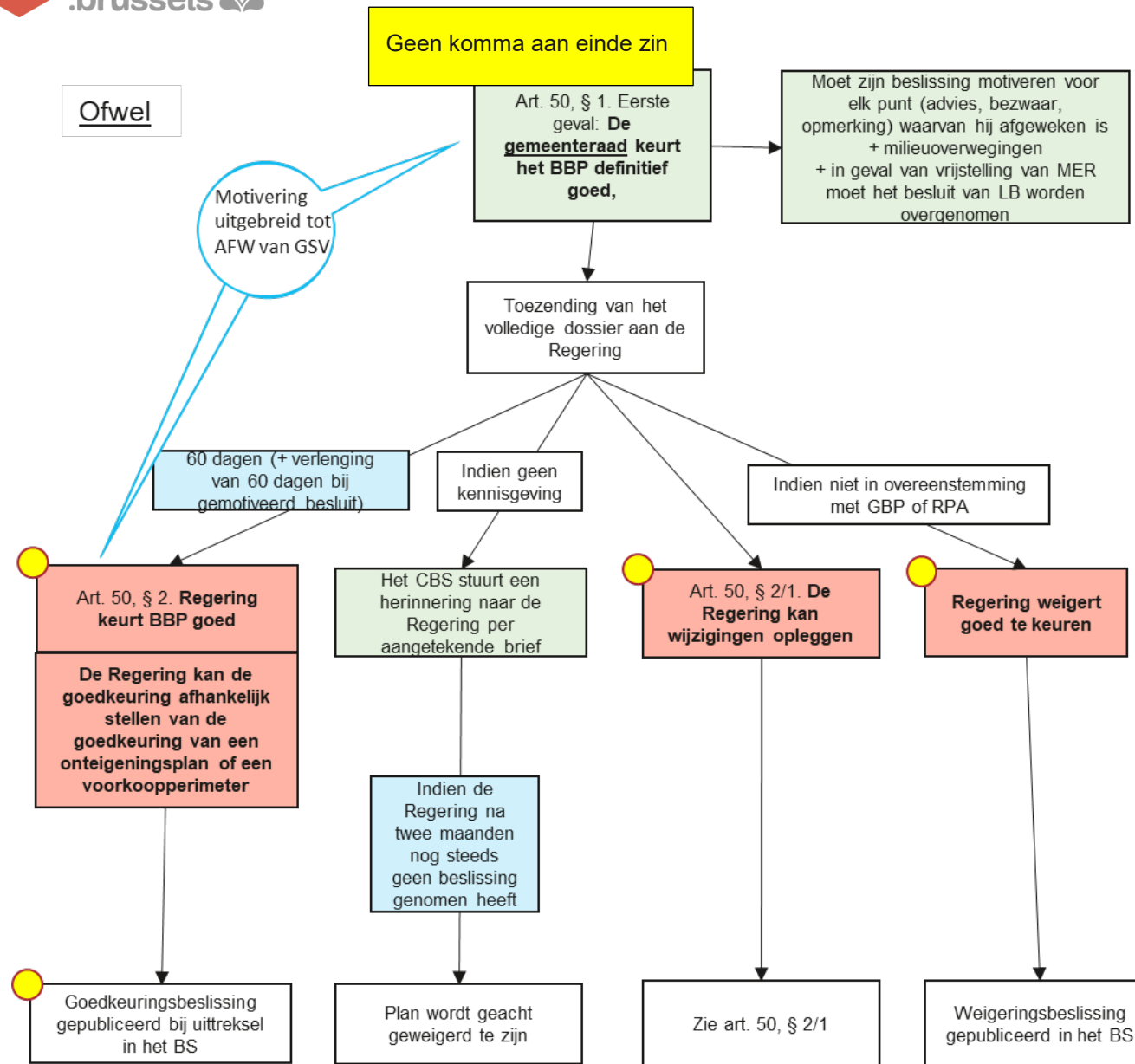
deadlines

Procedure-
element

Stap procedure

● = interventie BPB

● = interventie BSE

Goedkeuring BHR art. 50

Legende:

CBS

Gemeenteraad

BHR

BPB (perspective)

LB

BSE/gemeenten

deadlines

Procedure-element

Stap procedure

● = interventie BPB

● = interventie BSE

4. INHOUD VAN HET BBP (BESLUIT VAN 2 APRIL 2020)

4.1. ARTIKEL 41 VAN HET BWRO: PLAATS IN DE HIËRARCHIE VAN NORMEN EN INHOUD VAN HET BBP

Een BBP verduidelijkt en vervolledigt het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP). Het volgt de beleidsoriëntaties van het Gemeentelijk Ontwikkelingsplan (GemOP) en het bepaalt de gedetailleerde bestemmingen van de verschillende gebieden: het regelt het bodemgebruik en bakent onder meer de bebouwbare en de groene gebieden af, en de voorschriften die er gelden.

Het kan bovendien ook andere maatregelen bevatten zoals:

- aanwijzingen over de inplanting, de volumes en de esthetische aard van de bouwwerken en hun omgeving;
- het tracé en de maatregelen van aanleg van de verkeerswegen en de voorschriften die erop van kracht zijn.

In het BWRO wordt de verplichte en facultatieve inhoud van de BBP's gespecificeerd (zie punt 2.2 van artikel 41 van het BWRO).

Het [besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 april 2020 omtrent de inhoud van de bijzondere bestemmingsplannen](#) voert artikel 41 van het BWRO uit en bepaalt het volgende:

Met het oog op de leesbaarheid voorziet de structuur van het besluit in een gemeenschappelijke basis (hoofdstuk 1) die van toepassing is op alle aanvragen (uitwerking, wijziging en opheffing), terwijl het tweede hoofdstuk alleen van toepassing is op de eerste twee aanvragen (uitwerking en wijziging). Het derde hoofdstuk bevat diverse bepalingen (gevallen van gedeeltelijke opheffing of wijziging, opmaak, communicatie via elektronische weg ...). Het besluit heeft twee bijlagen.

Hoofdstuk 1/ Art. 1: Het BBP bevat een verslag met de strategische opties van het BBP.

Hoofdstuk 1/ Art. 2: Het administratieve dossier van het BBP bevat de documenten die in bijlage 1 formulier zijn opgesomd.

Hoofdstuk 2/ Art. 3: Het BBP bevat de volgende plannen en voorschriften:

- § 1. Liggingsplan,
- § 2. Plan van de bestaande rechtstoestand en zijn afzonderlijke bundel,

§ 3. Plan van de bestaande feitelijke toestand en zijn afzonderlijke bundel,

§ 4. Het bestemmingsplan en zijn bundel van geschreven voorschriften.

Hoofdstuk 2/ Art. 4: Gemeenschappelijke kenmerken van de plannen en voorschriften: beschrijvingen van de planachtergrond en andere modaliteiten (bijwerking van de plannen minder dan 90 dagen vóór de datum van beslissing van onderwerping aan een openbaar onderzoek, plannen in **digitaal vectorieel formaat, gegeoreferereerd in Lambert 72**, integriteit van de gegevens en overeenstemming van de bestanden met het referentiesysteem voor beheer en bewaring van de BBP's dat beschikbaar is op de website van perspective.brussels).

Hoofdstuk 2/ Art. 5 en 6: Bij het BBP kunnen optionele voorschriften en operationele maatregelen worden gevoegd met een analyse en gedetailleerde toelichting, waarbij melding wordt gemaakt van elk element dat nuttig wordt geacht voor het begrip ervan. In artikel 6 worden de elementen in verband met de onteigeningsplannen en de voorkeuperimeters nauwkeurig beschreven.

Hoofdstuk 3/ Art. 7: Geval van wijzigingen of gedeeltelijke wijzigingen (gecoördineerde versie van de woordelijke en grafische voorschriften).

Hoofdstuk 3/ Art. 8: Aanwezigheid van de cartouche (voorbladmaterie).

Hoofdstuk 3/ Art. 9: Aantal vereiste exemplaren (twee exemplaren, met inbegrip van het origineel, voor de aanvragen voor het opstellen, wijzigen of opheffen, vier exemplaren voor wat het opstellen en wijzigen betreft, alsook in elektronisch formaat).

Hoofdstuk 3/ Art. 10 en 11: Bevoegdheid van de minister om de datum van inwerkingtreding van de communicatie via elektronische weg en de uitvoering vast te stellen.

- Bijlage 1: Formulier met onder andere de lijst van toe te voegen documenten, in chronologische volgorde.
- Bijlage 2: Model van het voorbladmaterie voor verslagen, plannen en voorschriften voorzien in artikel 1 en 3.
- Referentiesysteem voor het beheer en de bewaring van BBP's, beschikbaar op de website van perspective.brussels.

Nuttige info en praktische tips over de BBP's:

- Het BBP is een plan **van verordenende aard**. Het kan echter vergezeld gaan van een **strategisch**, met andere woorden indicatief **gedeelte** (inleidend voorbeeld met betrekking tot de ecologische thema's: het strategische gedeelte van het BBP introduceert het regenwaterbeheer, terwijl het verordenende gedeelte van het BBP de locatie van regenputten en andere voorzieningen of voorwaarden voorschrijft om deze doelstelling te bereiken).

- Het verordenende karakter van het BBP met betrekking tot de bestemmingen (artikel 126, § 11 van het BWRO, waarin het kader en de voorwaarden voor een afwijking van het BBP worden beschreven) maakt het noodzakelijk om de beperkingen te bepalen om een **zekere flexibiliteit van het BBP** te behouden (ontwikkelingen van de wijk, technologische en normatieve ontwikkelingen ...).
- Het BBP kan onder meer de **rooilijnen** vastleggen.
- In het BBP moet worden gespecificeerd of de **grafische of woordelijke voorschriften voorrang hebben bij tegenstrijdigheid** (ook al gebeurt de toepassing geval per geval, toch blijkt uit de vaste praktijk dat het nuttig is te bepalen dat bij tegenspraak in de interpretatie van de stedenbouwkundige voorschriften de woordelijke voorschriften voorrang hebben op de grafische voorschriften).
- Om een kwaliteitsvolle archivering op lange termijn te waarborgen, voldoen de instanties die aan de BBP-dossiers bijdragen, aan de technische vereisten (bestandsformaat, resolutie, leesbaarheid, metadata, naamgevingsconventie) die zijn opgenomen in het **Referentiesysteem voor het beheer en de bewaring van BBP's** dat op de website perspective.brussels is gepubliceerd.
- Om over *shapefile*-gegevens te kunnen beschikken, worden de plannen verstrekt in een **digitaal vectorieel formaat, gegeoreferend in Lambert 72** (artikel 4 van het besluit).

Copyright: Valérie Lambot

Enkele voorkeuren en praktische tips over de plannen, afzonderlijke bundels met plannen en voorschriften van de BBP's (uitleg van bepaalde termen of vereisten):

- Algemeen:
 - in voorkomend geval wordt het plan gedupliceerd om de leesbaarheid te behouden;
 - schaal/gebieden met zwakke bezettingsdichtheid: met uitzondering van het liggingplan met schaal 1/5.000, hebben de andere plannen een schaal van 1/500. Die laatste kunnen echter worden opgesteld met schaal 1/1.000 voor de gebieden met een zwakke bezettingsdichtheid, zolang de leesbaarheid van deze documenten daar niet onder lijdt.
- Wat de **bestaande rechtstoestand** betreft:
 - alle andere nieuwe verordenende plannen worden gemeld;
 - vermelding van **BBP's** die bijvoorbeeld minder dan 10 jaar geleden zijn **opgeheven** (relevantie van de informatie voor het ontwerp-BBP);
 - de te vermelden **stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning** houden verband met het ontwerp van BBP (gevolgen voor het ontwerp);
 - de **erfdienstbaarheden** die een rechtstreekse invloed hebben op het ontwerp van BBP en op het bodemgebruik kunnen van verschillende aard zijn (van rechtswege of conventioneel, doorgang, genot, overhang, daglicht, uitzicht, bovengronds of ondergronds ...).
- Wat de **bestaande feitelijke toestand** betreft:
 - de **daadwerkelijke gebruiksvormen per gebouw (op de benedenverdieping en op de bovenverdiepingen) en per onbebouwde oppervlakte** zijn geïventariseerd (aan de hand van de methode voor de inventarisering van de feitelijke bestaande situatie van het GBP);
 - de **geaggregeerde en geanonimiseerde vermelding van de eigendommen** gebeurt door groepering van de types eigendommen (openbaar, privé ...) zonder vermelding van enige naam, zodat de privacy wordt gerespecteerd.
- Wat het **plan van de bestemmingen en de bundel met voorschriften** betreft:
 - de maatinschrijving is nuttig voor het lezen van het plan; ze maakt het mogelijk de afmetingen van een voorwerp te bepalen voor de verwezenlijking ervan, ze is onafhankelijk van de schaal en wordt altijd in reële afmetingen genoteerd; met computerondersteund tekenen is de **maatinschrijving** van de bestemmingsgebieden op het **bestemmingsplan** geautomatiseerd en nauwkeurig;
 - de code van kleuren, arceringen en symbolen maakt het mogelijk de bestemmingen en bijvoorbeeld de gemengde gebieden weer te geven (arceringen van het type 'pyjama' ...);

- de **bundel met voorschriften** bevat een inleiding met een beschrijving van de doelstellingen van het BBP;
- als het BBP een **bundel met aanbevelingen** bevat, mag die niet dikker zijn dan de bundel met voorschriften.
- Optionele elementen van het BBP (artikel 5 van het besluit):
 - het detailniveau van alle plannen is hetzelfde. Bijvoorbeeld de bouwprofielen: als ze worden opgelegd in het bestemmingsplan, worden ze in de bestaande rechts- en feitelijke toestand opgenomen en geanalyseerd (aantal verdiepingen en hoogten onder de kroonlijst aan de straatgevel voor elk gebouw, type dak voor elk gebouw ...).
- Een **woordenlijst** van de verschillende termen is opgenomen in de *Praktische gids BBP's* (zie punt 12/ Woordenlijst).
- Een **overzicht van de vereiste inlichtingen voor de BBP-plannen** wordt als bijlage bij de *Praktische gids BBP's* gevoegd (zie punt 15/ Bijlagen).

Enkele tips voor de naleving van de privacy (AVG):

Het BBP kan betrekking hebben op persoonsgegevens (onteigeningsplan, voorkoopperimeter ...).

In dit verband wenste de Gegevensbeschermingsautoriteit dat in het besluit omtrent de inhoud van de BBP's zou worden aangegeven om welke gegevens het gaat en waarom deze noodzakelijk zijn voor de verwerking van het dossier. In artikel 6 van het besluit werd hier gevolg aan gegeven.

Voor alle doeleinden wordt eraan herinnerd dat de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk is voor de uitvoering van de bepalingen van het BWRO waaraan de BHR is onderworpen, in haar hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke, en dus onontbeerlijk is voor de vervulling van een opdracht van algemeen belang.

In de zin van de AVG, in het bijzonder de artikelen 6, § 1, c) en e), 17, § 3, b), en 86, betekent dit:

- dat de gegevens kunnen worden meegedeeld door de genoemde verantwoordelijke conform het recht waaraan de overheid is onderworpen, om het recht van toegang van het publiek tot officiële documenten en het recht op bescherming van privégegevens te verzoeken;
- dat de toestemming van de betrokkene niet vereist is.

De overheidsinstantie is niet onderworpen aan het recht op vergetelheid.

5. ACTOREN VAN DE BBP'S

De gemeente stelt een studiebureau aan dat haar ontwerp van BBP opstelt of ze stelt het zelf op. Burgers en belanghebbenden maken hun opmerkingen of bevindingen kenbaar tijdens het openbaar onderzoek en/of, in voorkomend geval, tijdens de door de gemeente georganiseerde inspraak- en overlegmomenten.

Hoewel hierin niet verplicht is voorzien in de door het BWRO beschreven procedure, wordt het organiseren van burgerparticipatie vanaf het allereerste begin van het ontwerp sterk aangemoedigd door perspective.brussels. In dit verband kunnen de kosten van deze extra participatie/raadpleging/overlegronde, in het kader van het nieuwe besluit met betrekking tot de gewestelijke subsidies voor BBP's (zie punt 9 van de *Praktische gids*), in aanmerking worden genomen bij de berekening van de totale kosten van de uitwerking/wijziging/opheffing van het BBP en kunnen zij dus ook in aanmerking komen voor een subsidie.

Het ontwerp van BBP kan ook worden opgestart op initiatief van burgers. Artikel 51 van het BWRO en het [Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 29 juni 1992 betreffende het opmaken van een bijzonder bestemmingsplan op verzoek van inwoners](#) leggen de regels en modaliteiten vast van dit burgerinitiatief, dat aan de gemeenteraad moet worden voorgelegd (ondertekening door 1/3 van de meerderjarige inwoners van de perimeter, uitgebreid tot de belendende huizenblokken, vormelijke voorwaarden ...).

De staf *Lokale plannen* van perspective.brussels werkt onder andere mee aan het proces voor de uitwerking van het BBP en vormt de schakel tussen de gemeente en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (BHR). LB, Urban en andere besturen (BM ...) en instanties (GOC ...) zijn betrokken bij het BBP-proces.

De BBP-actoren in de zin van het BWRO:

- Bestuur belast met ruimtelijke ordening = Brussels Planningsbureau = perspective.brussels
- Brussels Instituut voor Milieubeheer = Leefmilieu Brussel (LB)
- Bestuur belast met stedenbouw = Directie Stedenbouw/DS (Brussel Stedenbouw Erfgoed = urban.brussels)
- Bestuur belast met monumenten en landschappen = Directie Cultureel erfgoed/DCE (Brussel Stedenbouw Erfgoed = urban.brussels)
- Bestuur belast met de mobiliteit = Brussel Mobiliteit (BM)
- College van burgemeester en schepenen

- Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (GOC)
- Gewestelijke Mobiliteitscommissie (GMC)
- Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML)
- Gemeenteraad
- Adviesraad voor Huisvesting (ARH)
- Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (RLBHG)
- Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ESRBHG)
- Regering = Brusselse Hoofdstedelijke Regering (BHR)

6. EFFECTEN VAN HET BBP

Het BBP heeft bindende kracht en verordenende waarde in al zijn bepalingen. Elke uitreiking van een stedenbouwkundige vergunning moet ermee in overeenstemming zijn. Met uitzondering van de essentiële gegevens (met inbegrip van de bestemmingen) is het niettemin mogelijk om van de bepalingen van het BBP af te wijken (art. 126, § 11 van het BWRO), op voorwaarde dat dit wordt gemotiveerd.

De beoordeling van het essentiële karakter van de bepaling waarvan wordt afgeweken, is een zaak die in elk individueel geval moet worden beoordeeld. Er wordt geen conclusie getrokken, maar er worden wel meerdere suggesties gedaan, zoals het feit dat de afwijking niet tot een verstoring van het plan mag leiden, dat het BWRO-voorschrift dat de bestemmingen onontkoombaar zijn, niet uitsluit dat andere voorschriften als essentieel worden erkend, dat rekening moet worden gehouden met het belang van de bepaling waarvan wordt afgeweken ten opzichte van de algemene opzet van het plan, en dat ten slotte moet worden nagegaan of de afwijkingen in hun geheel (toevoeging) de opzet van de bepalingen waarvan wordt afgeweken, niet in het gedrang brengen, waardoor de essentiële gegevens van het plan zouden worden ondermijnd.

In de artikelen 64 tot en met 65 van het BWRO worden bepaalde optionele gevolgen van het BBP gespecificeerd (wijziging, opheffing of vrijstelling van een verkavelingsvergunning, afwijking van het GBP of van de verordenende bepalingen van een RPA, beperkingen op het gebruik van het eigendom, met inbegrip van een bouwverbod).

Zie ook punt 3/1.11, waarin artikel 64 van het BWRO, dat betrekking heeft op de gevolgen van het BBP voor de VV, wordt voorgesteld.

7. VERBANDEN TUSSEN BBP'S EN ANDERE PLANNEN EN VERORDENINGEN

Het BBP vormt een verduidelijking van en een aanvulling op het GBP en de verordenende bepalingen van het RPA en volgt de beleidsoriëntaties van de indicatieve bepalingen van het RPA en het GempDO.

Het BBP kan echter een van de facultatieve effecten van het BBP hebben toegepast (zie punt 6 van de *Praktische gids*) waardoor het:

- kan afwijken van het GBP of van de verordenende bepalingen van een RPA;
- de verkavelingsvergunning kan wijzigingen, opheffen of er vrijstelling van verlenen.

Het BBP respecteert en kadert in het GPDO.

Artikel 94 van het BWRO bepaalt dat de GSV van toepassing is op de perimeter van een BBP indien ze niet in strijd is met de verordenende voorschriften van het BBP. Dit beginsel weerspiegelt het feit dat een BBP hiërarchisch boven de GSV staat, en is tevens de uitdrukking van het bestuurlijke beginsel dat de bijzondere regel voorrang heeft boven de algemene regel. Het is in dit verband dan ook irrelevant of het desbetreffende BBP vóór of na de GSV werd aangenomen. Meer informatie over dit onderwerp vindt u bijvoorbeeld in de algemene inleidende bundel (geel boekje) van de Gewestelijke stedenbouwkundige verordening, p. 6.

Tijdens het proces van de uitwerking van het ontwerp-BBP wordt in de analyse van o.a. de milieueffecten (MER of document indien vrijgesteld) van het BBP nagegaan wat de wisselwerking (conformiteit, strijdigheid, afwijking enz.) is tussen de verschillende plannen en verordeningen waarnaar wordt verwezen in het [besluit omtrent de inhoud van de BBP's](#) (GPDO, GBP, RPA, GempDO, BBP, GMP, GemMP, GSV, ZGSV, VV enz.) en het ontwerp van BBP.

In dit kader, met betrekking tot de analyses van de BBP's die bestonden vóór de inwerkingtreding van het GBP, verduidelijkt de [omzendbrief 15](#) de regeling van de hiërarchie van de plannen en die van de impliciete intrekking van het hogere plan (het GBP) op het lagere plan (het BBP), en stelt hij een onderzoeksmethode voor die berust op het beginsel dat niet mag worden afgeweken van de essentiële gegevens van het hogere plan (het GBP).

De omzendbrief herinnert er ook aan dat de meeste verkavelingsvergunningen buiten het bereik vallen van de tegengestelde regels van het hogere plan (het GBP).

8. PRAKTISCHE TIPS

8.1. GRAFISCHE VOORSCHRIFTEN

Hieronder volgen enkele voorbeelden van goede en slechte grafische praktijken in de vorm van 10 tips om te onthouden:

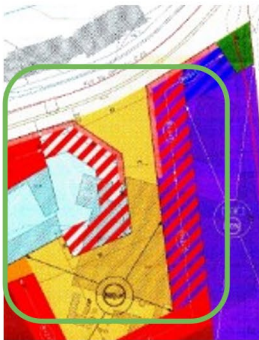
Advies nr. 1. Elk plan moet de titel en het type van het plan (plaatsbepaling ...), de legende, de oriëntatie, de grafische en numerieke schaal en het voorbladkader cf. bijlage 2 bevatten.

(cf. bijlage 2) [ik zou haakjes gebruiken voor betere leesbaarheid]

Goede praktijken (ontwerp van BBP)

Advies nr. 2. Het plan en de legende moeten op alle punten overeenstemmen: teksten, lijndikte, kleuren, motieven, tekeningen ...

Goede praktijken

Te vermijden

FOND DE PLAN	GROND PLAN
Limites du PPAQ	Gronden van het BBP
Traject enclavement dans un régime de BPP	Ordigheid van het BBP binnen een afwijkend BPP
Limites administratives	Administratieve grenzen
Gronden van de gemeente	Gronden van de federale Staat
Limites du LIE et du non-LIE	Gronden van de federale Staat en de niet-federale Staat
Numéro de parcelle	Huisnummer
Niveau existant	Bestanden hoogte
Courbes de niveau	Hoogtelijnen
Traject	Traject
Autres interventions	andere inbrengen

Advies nr. 3. Elk element op het plan moet ook in de legende worden vermeld (en vice versa).

Te vermijden

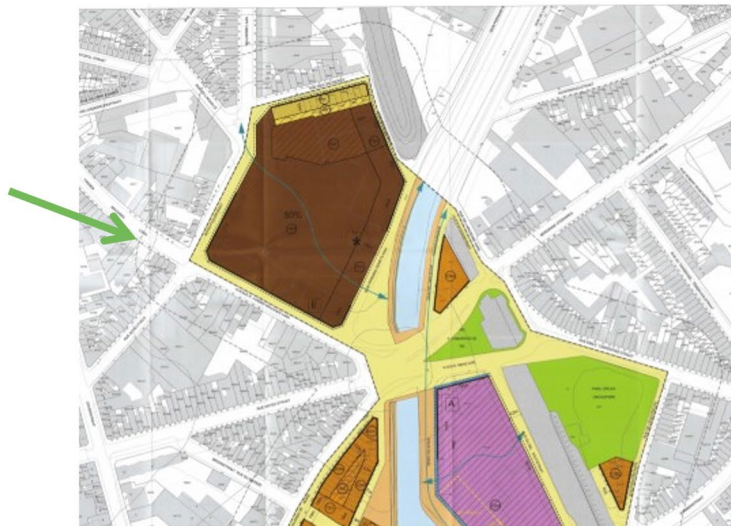
AFFECTATION/OCCUPATION DU BATI
BESTEMMING/BEWIJZING VAN DE BEBOUWDE PLEKKE

Geen handelszaken op het plan

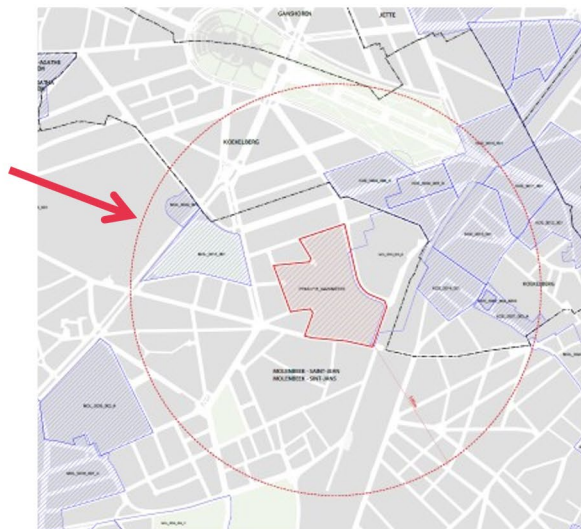
	commerce, horeca handels, horeca
	bureau, service kantoor, dienst

Advies nr. 4. De omliggende perimeter van 50 meter of van 500 meter wordt gemeten vanaf de grenzen van het BBP (*buffer*).

Goede praktijken

Te vermijden

Advies nr. 5. In de legende moet een onderscheid worden gemaakt tussen wat tot de planachtergrond behoort en wat tot het thema van het plan behoort.

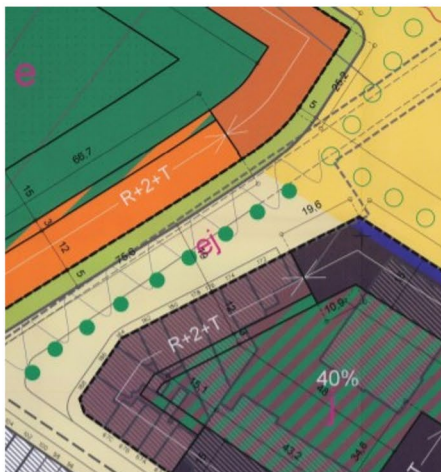
Goede praktijken

VOIRIES : WEGENIS :	affectations bestemmingen
	zones de voirie et d'espace public structurant structurele gebieden van openbare wegen en openbare ruimtes
	zones de voirie et d'espace public non structurant niet structurende gebieden van openbare wegen en openbare ruimtes
	zones de voirie et d'espace public piéton ou semi-piéton gebieden van verkeersvrije of semi-verkeersvrije openbare wegen en ruimtes
	zones particulières de parking en espace public bijzondere parkeergebieden in de openbare ruimte
	arbres d'alignements à planter (1) ou à maintenir (2) beplanting rijbomen (1) of in stand te houden (2)
	passage carrossable sur parcelle / servitude de passage sous bâtiment rijbare doorgang op het perceel / erfdienstbaarheid doorgang onder gebouw
	aire rebroussement om te keren zone
	cheminement piéton à créer - en parcelle / - en espace public voetgangerspad - op het perceel / - in de openbare ruimte
	voies existantes à réaménager bestaande wegen te heraan te leggen
	dénomination lot / dénomination voirie benaming huizenblok / benaming wegenis
FOND DE PLAN - ACHTERGROND	
	périmètre du PPAS omtrek van het BBP
	périmètre de 50 m omtrek van 50 m
	bâti, limites du bâti bebouwing, bebouwingsgrenzen
	limite des parcelles - alignement grenzen van de percelen - rooilijn
	numéro de police huisnummer
	voirie régionale provinciale wegenis
	voirie communale gemeentelijke wegenis
	courbes de niveau hoogtelijnen
	talus taluden

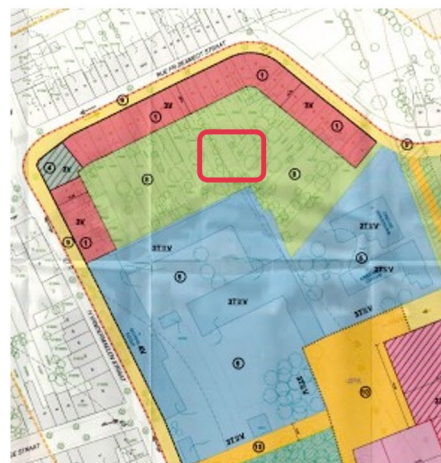

Advies nr. 6. In de bestemmingsplannen moeten de kleurvlakken die overeenstemmen met de bestemmingen, worden aangebracht op de planachtergrond. Zo verschijnen de elementen van de planachtergrond in overdruk.

Goede praktijken

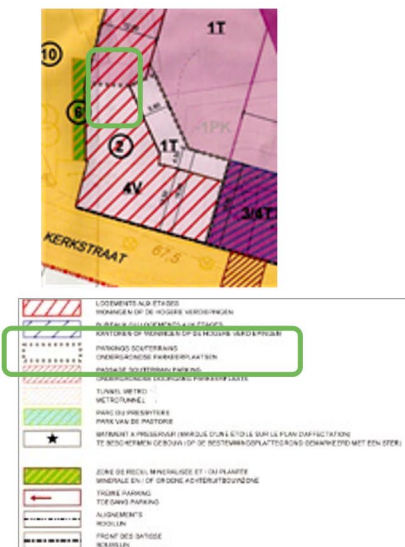
Te vermijden

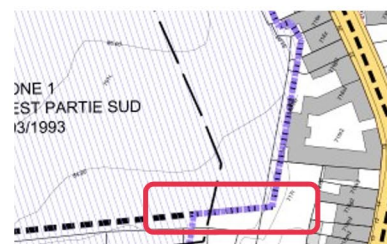
Geen spatie tussen planachtergrond en .

Advies nr. 7. Wanneer op het plan verschillende lijnen over elkaar heen lopen, moeten ze duidelijk worden weergegeven (met verschillende kleuren, lijndiktes of symbolen), zodat het plan goed leesbaar is.

Goede praktijken

Te vermijden

Advies nr. 8. In de legende mogen alle elementen met een indicatief karakter niet op het niveau van de bestemmingen worden opgenomen (voorbeeld: beplantingen, glasbol, voetpad, halte van het openbaar vervoer ...).

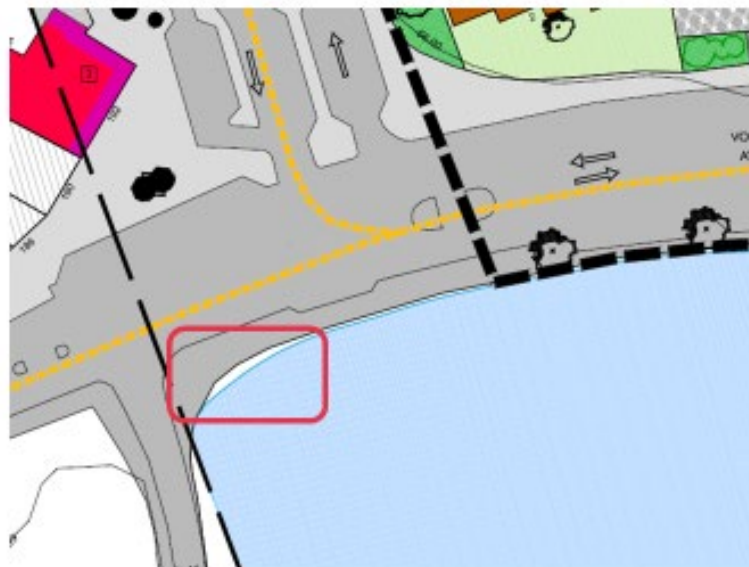
Goede praktijken

Te vermijden

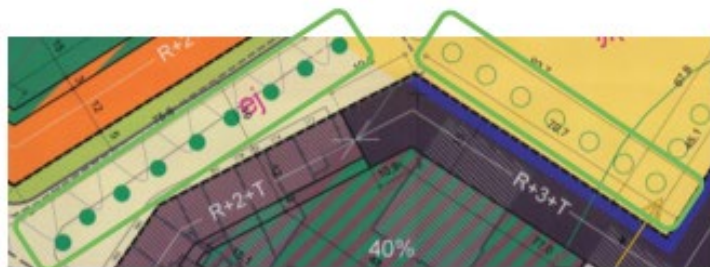
Advies nr. 9. Elk gebied van het bestemmingsplan moet worden bepaald door een bestemming.

Te vermijden

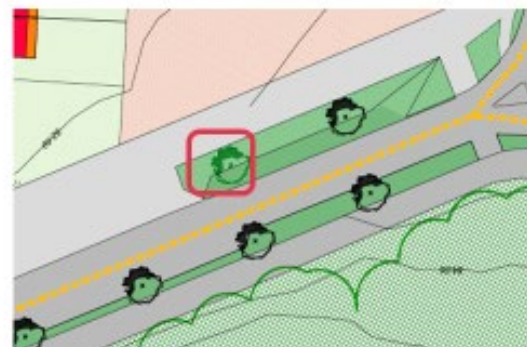
Advies nr. 10. Alle elementen met dezelfde kenmerken moeten op het plan op dezelfde manier worden afgebeeld.

Goede praktijken

arbres d'alignements à planter (1) ou à maintenir (2)
 beplanting / bomen (1) of in stand te houden (2)

Te vermijden

8.2. WOORDELIJKE VOORSCHRIFTEN

Een woordelijk voorschrift is een rechtsregel. Het is geformuleerd in de tegenwoordige tijd, in een zo kort mogelijke stijl om niet voor interpretatie vatbaar te zijn.

De schriftelijke voorschriften van het BBP kunnen worden opgesteld met die van het GBP als referentie, zowel wat de formulering betreft als wat de structuur ervan betreft (woordenlijst, algemene voorschriften, bijzondere voorschriften, gebieden in overdruk enz.).

Dit voorstel heeft het voordeel dat het inzicht in het BBP wordt vergemakkelijkt doordat rekening wordt gehouden met de hiërarchie van de plannen en met de interacties tussen het hogere plan (het GBP) en het lagere plan (het BBP): conformiteit, tegenstrijdigheid, afwijking ...

De woordelijke voorschriften kunnen onder meer de band met het milieu, duurzame ontwikkeling, veerkracht en ecologie ontwikkelen en regels voor de inrichting, de bouw en de renovatie voorschrijven die bedoeld zijn om het milieuevenwicht in de betrokken perimeter te verbeteren: versterking van het natuurlijke landschap (versterking van het groene en het blauwe netwerk, bescherming van de biodiversiteit enz.), behoud en verbetering van het gewestelijke natuurlijke erfgoed (verbetering van het ecologische waterbeheer, beperking van de milieuhinder, beheersing van de vraag naar energie en ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen, duurzaam afvalbeheer enz.), zoals vermeld in de strategieën 5 en 6 van pijler 2 van het [GPDO](#).

In dit verband, en in het algemeen, is het belangrijk om een instrument dat waarschijnlijk zal evolueren niet expliciet in het BBP te reproduceren maar om het instrument waarnaar men verwijst in het BBP te vermelden en de mogelijkheid van een verdere ontwikkeling ervan open te laten: bijvoorbeeld de indicator van het ecologische potentieel van het perceel ([BAF+](#)) of het referentiesysteem voor duurzame wijken ([be.sustainable](#)) ...

9. SUBSIDIES VOOR DE BBP'S

De gemeenten kunnen subsidies ontvangen voor de uitwerking, de wijziging en de opheffing van BBP's.

De gemeenten dienen hun subsidieaanvraag in bij perspective in overeenstemming met het [besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 februari 2020 houdende organisatie van de gewestelijke financiële tegemoetkoming in de kosten voor het opstellen, wijzigen en opheffen van de bijzondere bestemmingsplannen](#) (artikel 15).

Het nieuwe besluit mag dan al zijn aangenomen om de meest recente hervorming van het BWRO uit te voeren op het vlak van o.a. de subsidiëring van de afwijkingen van BBP's op dezelfde manier als de uitwerking of de wijzigingen van BBP's, die reeds voor subsidies in aanmerking kwamen, het biedt ook de volgende voordelen:

- de indiening van een subsidieaanvraag wordt vereenvoudigd;
- het is mogelijk om bij het bedrag van de subsidie meer rekening te houden met de daadwerkelijk verrichte werkzaamheden.

Structuur van het besluit:

Art. 1 en 2: algemene bepalingen,

Art. 3: bedrag en berekening van de subsidie,

Art. 4: samenstelling van het aanvraagdossier voor een subsidie (in punt 15/ Bijlagen van de *Praktische gids* vindt u het overzicht van de documenten die vereist zijn voor de subsidies van BBP's),

Art. 5: inwerkingtreding van de elektronische communicatie,

Art. 6: toekenningsvoorwaarden van de subsidie – verificatie van het aanvraagdossier voor een subsidie – toekenningstermijn van de subsidie,

Art. 7: toekenning van een aanvullende subsidie – voorwaarden,

Art. 8: uitkering van de subsidie – termijn voor de subsidieaanvraag,

Art. 9: bepalingen in geval van verzuim,

Art. 10, 11 en 12: slotbepalingen.

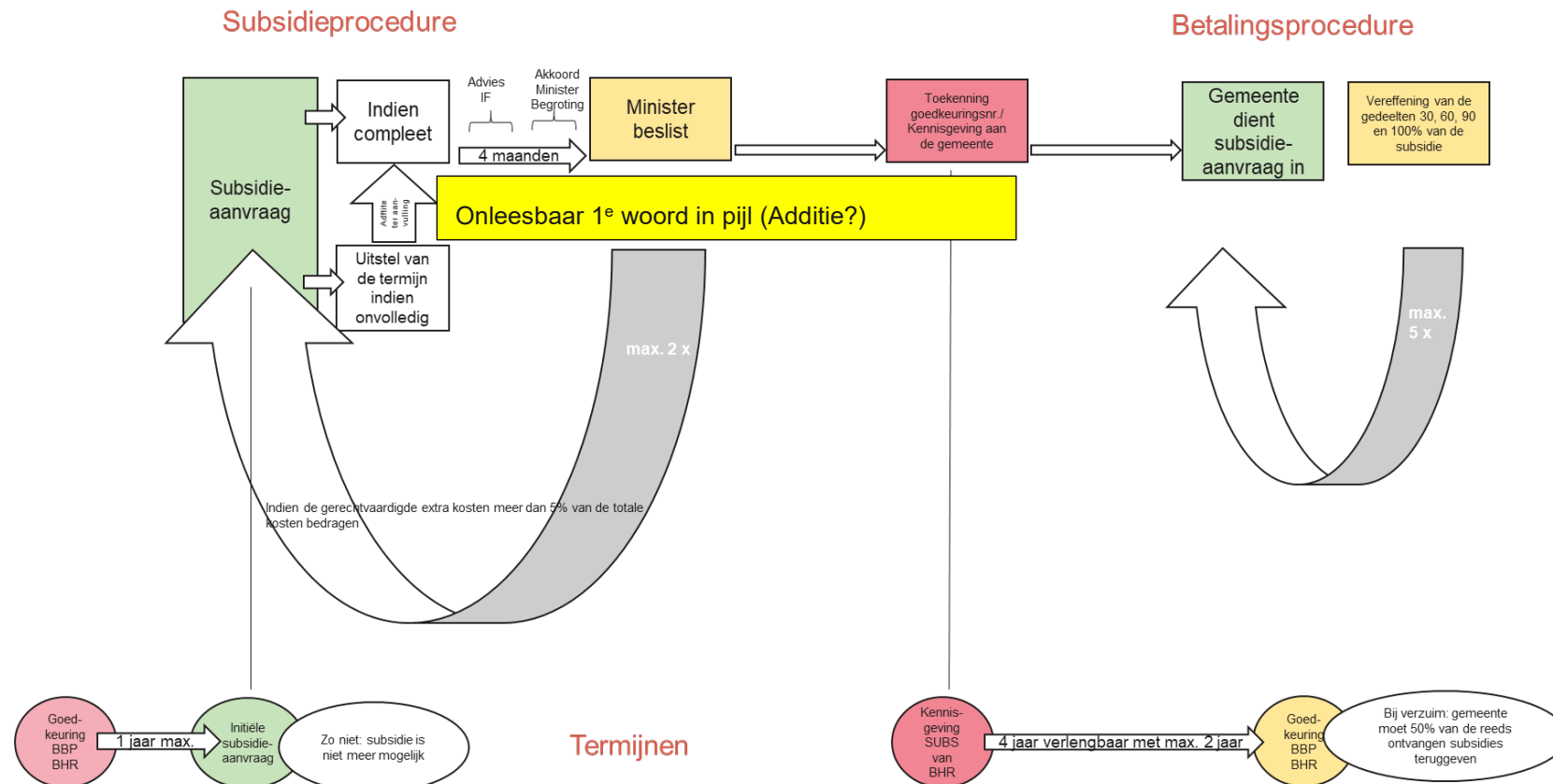
Aandachtspunten:

- Zodra de gemeente in het bezit is van de documenten die het aanvraagdossier vormen (cf. art. 4 van het besluit), met inbegrip van het voorafgaand advies art. 44 over de aanvraag (zie punten 3/1.2. en 3. van de *Praktische gids*), kan ze haar subsidieaanvraag indienen bij perspective.brussels, vergezeld van de vereiste bewijsstukken die opgesomd zijn in het Overzicht van de vereiste documenten voor subsidies van de BBP's.
- In artikel 8, § 2 van het besluit is bepaald dat de aanvraag voor een subsidie (of vereffening) wordt ingediend binnen een jaar na de goedkeuring van het BBP door de BHR. Het is wel degelijk de subsidieaanvraag – en niet de toekenning – die binnen een jaar moet worden ingediend.
- De betaling van elk gedeelte van de vereffening gebeurt op basis van een administratief dossier waaruit de voortgang van het dossier blijkt.
- Of de kosten voor subsidie in aanmerking komen, wordt onder meer onderzocht op basis van: de bewijsstukken van de overheidsopdracht (artikel 4 van het besluit), de bedragen die in de raming of in de offertes zijn opgenomen, de prijzen die gewoonlijk voor dit soort operaties worden aangerekend, het nut van de operaties ten opzichte van de doelstellingen en de elementen die zijn opgenomen in het advies van de besturen dat is uitgebracht in het kader van artikel 44 van het BWRO (artikel 6 van het besluit).
- De subsidie wordt vastgesteld op 50% van de operationele kosten van de in aanmerking komende uitgaven.
- In het besluit worden ook bepaalde mogelijkheden en modaliteiten gespecificeerd: eventuele extra kosten (maximaal 5%), vereffeningsgedeelten, bewijsstukken die vereist zijn voor een verzoek om vereffening van het saldo, gevallen van verzuim door de gemeente enz.
- Het huidige subsidiebesluit, dat gebaseerd is op een analyse van de werkelijke kosten en uitgaven van het BBP, biedt gemeenten voortaan de mogelijkheid ook subsidies aan te vragen voor de openbare onderzoeken van hun BBP-ontwerpen (publicatie van de aankondigingen van openbare onderzoeken enz.).

- In dezelfde geest kan de gemeente Perspective verzoeken al haar in aanmerking komende kosten te subsidiëren, met inbegrip van de kosten waarin zou worden voorzien voor de vergoeding van geldig ingediende offertes van kandidaten die niet zijn geselecteerd in het kader van haar overheidsopdracht voor de gunning van de opdracht tot opstelling van haar BBP.
- Hoewel hierin niet verplicht is voorzien in de door het BWRO beschreven procedure, wordt het organiseren van burgerparticipatie vanaf het allereerste begin van het ontwerp sterk aangemoedigd door perspective.brussels. In dit verband kunnen de kosten van deze extra participatie/raadpleging/overleggronde, in het kader van het nieuwe besluit met betrekking tot de gewestelijke subsidies voor BBP's, in aanmerking worden genomen bij de berekening van de totale kosten van de uitwerking/wijziging/opheffing van het BBP en kunnen zij dus ook in aanmerking komen voor een subsidie.
- De wijze waarop de subsidie wordt berekend als een percentage van de totale kosten (50% van de kosten van de door de minister goedgekeurde werkzaamheden) betekent dat ook de facultatieve inhoud van het BBP en de opstelling van de operationele maatregelen kunnen worden gesubsidieerd.

Het proces voor de subsidiëring (en de vereffening van de subsidie) van de BBP's volgt, vanuit gewestelijk oogpunt, het volgende schema:

Enkele inlichtingen en praktische adviezen:

- Een register van de kosten van de BBP's en hun subsidies wordt door perspective.brussels opgesteld en up-to-date gehouden sinds de inwerkingtreding van de hervorming van de subsidies van de BBP's. Informatie hierover is op verzoek verkrijgbaar.
- In alle gevallen, en in het bijzonder wanneer de gemeente de studies van het BBP en/of het MER ervan internaliseert (wat voortaan mogelijk is sinds de afschaffing van de erkenning van de projectontwerpers van BBP's en van het MER van BBP's), stuurt zij perspective.brussels een gedetailleerde berekening van de kosten, een lijst van de te realiseren werkzaamheden, hun gedetailleerde prijs, post per post berekend (artikel 4 van het besluit). Dit omvat ook de opdracht en het profiel van de dienstverlener, eventuele details van de kosten van studie bureaus enz.
- Bij de toekenning van de subsidies van de BBP's wordt rekening gehouden met eventuele andere subsidies die zij eventueel hebben ontvangen.

10. PLATFORM EN COMMUNICATIE VIA ELEKTRONISCHE WEG

10.1. BRUGIS/PLAATSBEPALING BBP – ANALYSE

[BruGIS](#) is een onlineplatform waarop u alle cartografische informatie van verschillende dataproducenten (urban.brussels, Leefmilieu Brussel, Brussel Mobiliteit, huisvesting.brussels, perspective.brussels ...) kunt vinden, evenals informatie over de planachtergrond (kadaster, orthofotoplan ...).

[BruGIS](#) kunt u een specifiek type analyse terugvinden dat nuttig is voor BBP-analyses, *BBP* genaamd. Het *BBP*-analyseverslag zal u helpen een algemeen beeld te krijgen van de juridische informatie die in de perimeter beschikbaar is.

Op [BruGIS](#) vindt u ook alle kaarten van het GPDO, in de lagen met cartografische inlichtingen van perspective.brussels.

De orthofotoplannen die beschikbaar zijn op de planachtergrond geven u een beeld van de bestaande feitelijke toestand door de jaren heen (vanaf 1930 en tot in 2019).

Alle informatie over de BBP's is beschikbaar op BruGIS in de laag perspective.brussels.

Momenteel zijn de inlichtingen over de BBP's in BruGIS beknopt (perimeter, titel, type, datum van het besluit ...), maar perspective.brussels stelt voor om, voor wat de openbaarmaking van de administratieve handelingen van het BBP betreft, burgers de mogelijkheid te bieden om via zijn eigen website toegang te hebben tot de BBP's, onverminderd de verantwoordelijkheid van de gemeenten, de administratieve overheden die de BBP's goedkeuren. Deze publicatie komt niet in de plaats van de verplichtingen van de gemeenten en dient uitsluitend ter informatie. Het is de taak van de lezer om *in concreto* de conformiteit na te gaan van het BBP met de hogere plannen van aanleg en andere wettelijke bepalingen.

10.2. NOVA BBP'S

NoVA is een onlineapplicatie voor de verwerking van o.a. vergunningen, attesten en plannen ...

BruGIS publiceert de informatie over de BBP's (perimeter, titel, type, datum van het besluit ...) op basis van de opgevraagde informatie die in NoVA werd ingevoerd.

Om er onder meer voor te zorgen dat haar BBP online wordt geplaatst en geactualiseerd op de BruGIS-website, maakt de gemeente haar BBP aan in NoVA en vervolledigt ze de invoer van het dossier in NoVA (invoer van een aankondiging, toevoeging van een gebeurtenis, toevoeging van een document ...).

Het CIBG organiseert regelmatig, op verzoek, specifieke opleidingen voor het aanmaken en invoeren van BBP-dossiers in NoVA.

10.3. COMMUNICATIE VIA ELEKTRONISCHE WEG

Perspective hoopt in de zeer nabije toekomst de invoering van BBP- of subsidiedossiers online te kunnen organiseren dankzij de ontwikkeling van NoVA of een andere specifieke tool die het mogelijk maakt de koppeling te maken met bestaande tools (waaronder gemeentelijke tools zoals BO Secretariaat). De besluiten betreffende de inhoud van de BBP's en de subsidies voor de BBP's voorzien reeds in deze mogelijkheid, die bij ministerieel besluit in werking kan worden gesteld.

11. DOCUMENTEN EN NUTTIGE LINKS

Op de website [perspective.brussels](https://perspective.brussels.nl/plannen-reglementen/de-plannen-van-aanleg/het-bijzondere-bestemmingsplan-bbp) is een pagina gewijd aan de BBP's: <https://perspective.brussels.nl/plannen-reglementen/de-plannen-van-aanleg/het-bijzondere-bestemmingsplan-bbp>.

Die pagina bevat beknopte informatie, een lijst van belangrijke referentiedocumenten, waaronder deze *Praktische gids BBP's* en onder andere:

- > [Brussels Wetboek voor Ruimtelijke Ordening \(BWRO\) - art. 40-68](#)
- > Volledige lijst van de uitvoeringsbesluiten inzake BBP's (algemene opmerking: de besluiten zijn opgesomd op basis van de nummering van het BWRO):
 - [Art. 6 \(en 48, § 2\): Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25.04.2019 betreffende de **openbare onderzoeken** op het gebied van ruimtelijke ordening, stedenbouw en leefmilieu](#)
 - [Art. 9, § 2: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29.06.1992 houdende de **overlegcommissies**, o.a. gewijzigd door het BBHR van 25.04.2019](#)
 - [Art. 15: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20.02.2020 houdende organisatie van de **gewestelijke financiële tegemoetkoming** in de kosten voor het opstellen, wijzigen en opheffen van de bijzondere bestemmingsplannen](#)
 - [Art. 15/1: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29.11.2018 tot vaststelling van de **structuur van de milieueffectenrapporten** behorend bij de uitwerking, wijziging of opheffing van de plannen en verordeningen bedoeld in de titels II en III van het BWRO \(en bijlage\)](#)
 - [Art. 41: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 02.04.2020 omtrent de **inhoud van de bijzondere bestemmingsplannen** \(en de bijlagen: Formulier en Cartouche, en referentiesysteem BBP\)](#)
 - [Art. 46: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4.07.2019 betreffende het **begeleidingscomité** van de bijzondere bestemmingsplannen en de gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen](#)
 - [Art. 48, § 3: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4.07.2019 tot aanstelling van de **besturen en instanties** die verzocht worden hun advies uit te brengen in het kader van de door titels II en III van het BWRO bepaalde procedures met betrekking tot de plannen en de stedenbouwkundige verordeningen](#)
 - [Art. 48, § 5: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16.12.2010 betreffende de toepassing van artikelen 35, § 3 en 48, § 5, van het Brussels Wetboek van de Ruimtelijke Ordening \(**grensoverschrijdende Overlegprocedure**\)](#)

- [Art. 51: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 29.06.1992 betreffende het **opmaken van een bijzonder bestemmingsplan op verzoek van inwoners**](#)
- [Omzendbrief nr. 15 van 28.06.2001 betreffende het stelsel van de impliciete opheffing](#)
- [Algemene kaart van het Gewest op de cartografische site BruGIS](#)

12. WOORDENLIJST

Hieronder vindt u een verklarende woordenlijst van verschillende nieuwe termen die worden gebruikt, terwijl voor de rest moet worden verwezen naar bestaande woordenlijsten (GBP, GSV ...):

- Perceel: kadastraal perceel;
- Handtekening: originele handtekening,
- Urbis: planachtergrond van het CIBG.

13. LIJST VAN AFKORTINGEN

BBHR: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

BPB: Brussels Planningsbureau, of perspective.brussels

LB: Leefmilieu Brussel

BM: Brussel Mobiliteit

BSE: Brussel Stedenbouw en Erfgoed, of urban.brussels

BC: Begeleidingscomité

CBS: College van burgemeester en schepenen

BCO: biotoopcoëfficiënt per oppervlak

ARH: Adviesraad voor huisvesting

RvS: Raad van State

RLMBHG: Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

ESRBHG: Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

BWRO: Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

GOC: Gewestelijke Ontwikkelingscommissie

GMC: Gewestelijke Mobiliteitscommissie

KCML: Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen

BB: bijzonder bestek

AFW: afwijking

DCE: Directie Cultureel erfgoed

DS: Directie Stedenbouw

FR: Frans of Franstalig

BHR: Brusselse Hoofdstedelijke Regering

BS: Belgisch Staatsblad

NL: Nederlands of Nederlandstalig

RPA: Richtplan van aanleg

GemOP: Gemeentelijk Ontwikkelingsplan

VV: verkavelingsvergunning

BPA: Bijzonder plan van aanleg

BBP: Bijzonder Bestemmingsplan

GBP: Gewestelijk Bestemmingsplan

GPDO: Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling

GPCE: Gewestelijk plan voor circulaire economie

GMP: Gewestelijk Mobiliteitsplan

GemSV: Gemeentelijke Stedenbouwkundige Verordening

AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

MER: milieueffectenrapport

GSV: Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening

14. CONTACTEN

De staf Lokale plannen binnen perspective.brussels helpt de BBP's mee uitwerken en maakt de link tussen de gemeenten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Staf Lokale plannen van perspective.brussels : localplans@perspective.brussels

Naamsestraat 59 te 1000 Brussel

Christine Caliouw

0032 2 435 43 33 ccaliouw@perspective.brussels

Valérie Lambot (redactrice van de praktische gids voor de BBP's)

0032 2 435 43 41 vlambot@perspective.brussels

15. ANNEXEN

Verschillende bijgevoegde documenten zijn nuttig voor de BBP-dossiers.

- Annex 1 Formulier (met de lijst van bij te voegen documenten, in chronologische volgorde),
- Annex 2 Cartouche
- Referentiesysteem voor het beheer en bewaring van de BBP's
- Samenvatting van de voor BBP-plannen vereiste informatie
- Overzicht van de vereiste documenten voor BBP-subsidies
- Gecoördineerde versie van het BWRO – uittreksels BBP